

Iepirkumu uzraudzības birojs

VADLĪNIJAS
ATKLĀTA
KONKURSA
NOLIKUMA
SAGATAVOŠANAI

ATKLĀTA KONKURSA NOLIKUMS “SOLI PA SOLIM”

2019

(precizētas 08.07.2019.)

SATURA RĀDĪTĀJS

Ievads	2
Atklāta konkursa nolikuma sagatavošana	3
1. Vispārīga informācija	3
1.1. Iepirkuma procedūras veids, nosaukums, identifikācijas numurs	3
1.2. Pasūtītājs	3
1.3. Informācijas apmaiņas kārtība	3
1.4. Piekļuve iepirkuma procedūras dokumentiem	4
1.5. Ieinteresēto piegādātāju sanāksme	5
1.6. Prasības piedāvājuma iesniegšanai un noformēšanai	6
1.7. Piedāvājuma iesniegšanas termiņš	7
1.8. Piedāvājuma nodrošinājums	8
1.9. Piedāvājuma atvēršana	9
2. Informācija par iepirkuma priekšmetu	9
2.1. Iepirkuma priekšmeta apraksts	9
2.2. Paredzamā līgumcena	12
2.3. Iepirkuma līguma izpildes laiks un vieta	13
3. Tehniskās specifikācijas	13
4. Pretendentu atlases nosacījumi	16
4.1. Pretendentu izslēgšanas noteikumi	16
4.2. Prasības pretendentiem	19
4.3. Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments	27
4.4. Prasības attiecībā uz apakšuzņēmējiem	28
4.5. Mazā vai vidējā uzņēmuma statuss	29
5. Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji	29
6. Iepirkuma līguma projekts	33
6.1. Līguma termiņš	33
6.2. Apakšuzņēmēju un personāla nomaiņa un piesaiste	33
6.3. Līguma grozīšana	34
6.4. Citi noteikumi	34
7. Cita informācija	35
Iepirkuma dokumentu grozīšana	35
Papildu informācijas avoti	38

IEVADS

Šī skaidrojuma mērķis ir sniegt metodisku palīdzību publiskā iepirkuma veicējiem, lai sagatavotu atklāta konkursa nolikumu atbilstoši Publisko iepirkumu likumam.

Lietotie termini un saīsinājumi:

PIL – Publisko iepirkumu likums;

MK – Ministru kabinets;

Noteikumi – MK 2017. gada 28. februāra noteikumi Nr.107 „Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība”;

IUB – Iepirkumu uzraudzības birojs;

PVS – IUB uzturētā publikāciju vadības sistēma;

EIS – Elektronisko iepirkumu sistēma;

EVIPD – Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments;

ESOV – Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis;

Sankciju likums - Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums;

Robežvērtības – MK 2017. gada 28. februāra noteikumu Nr.105 „Noteikumi par publisko iepirkumu līgumcenu robežvērtībām” 2. punktā noteiktās [līgumcenu robežvērtības](#).

Iepirkuma procedūru un metu konkursu norisi un nolikumu saturu regulē [Noteikumi](#), kuru 2. punktā ir noteiktas minimālās prasības, kas jāiekļauj atklāta konkursa nolikumā pirms paziņojuma par līgumu publicēšanas. Nolikumu apstiprina pasūtītāja izveidota iepirkuma komisija,¹ nolikuma apstiprināšanu protokolē.

Šis skaidrojums ir strukturēts nodaļās un apakšnodaļās tā, lai tas atspoguļotu to, kā varētu būt strukturēts atklāta konkursa nolikums, taču tas nolikuma struktūras ziņā nav pasūtītājam saistošs. Turpmāk skaidrojumā sīkāk analizēti būtiskākie nosacījumi atklāta konkursa nolikuma sagatavošanai, kā arī sniegti ieteikumi, kas varētu palīdzēt pasūtītājiem sagatavot atklāta konkursa nolikumu atbilstoši Noteikumu prasībām.

Pasūtītājiem, uz kuriem attiecas Valsts valodas likuma 8. pants, nolikums ir jāizstrādā latviešu valodā. Savukārt kapitālsabiedrības, kurām nav jāievēro Valsts valodas likuma 8. pants, ir tiesīgas iepirkuma dokumentus izstrādāt arī kādā svešvalodā (piemēram, angļu) gadījumos, kad potenciālais pretendents sastāv no ārzemēs reģistrētām personām. Vienlaikus jāņem vērā, ka iepirkumus uzraugošajām iestādēm ir tiesības pieprasīt iesniegt dokumentus latviešu valodā, attiecīgi pasūtītājam nepieciešamības gadījumā nolikums būs jātulko latviešu valodā.

Skaidrojuma uzskatāmības nodrošināšanai tajā ir izmantoti šādi izcēlumi:

Piemēri

Būtiska informācija, kam jāpievērš uzmanība

Citēts PIL regulējums

¹ PIL 24., 25., 26. pants

ATKLĀTA KONKURSA NOLIKUMA SAGATAVOŠANA

1. Vispārīga informācija

1.1. Iepirkuma procedūras veids, nosaukums, identifikācijas numurs

Neskaitot iepirkuma procedūras veidu (kas šajā gadījumā ir atklāts konkurss) un nosaukumu, nolikumā ir jāietver arī iepirkuma identifikācijas numurs². Iepirkuma identifikācijas numurā tiek ietverts pasūtītāja nosaukuma saīsinājums, iepirkuma organizēšanas gads un kārtas numurs. Ja iepirkums ir saistīts ar Eiropas Savienības fondu (piemēram, Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF), Eiropas Sociālais fonds (ESF), Kohēzijas fonds (KF), Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds (EJZF) un Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA)) līdzfinansējumu, iepirkuma identifikācijas numurā var iekļaut arī fondu, no kuriem tiek piešķirts līdzfinansējums projekta realizācijai, abreviatūras. Tāpat identifikācijas numuram var pievienot abreviatūru AK, lai varētu atšķirt, ka tiek rīkots atklāts konkurss, nevis, piemēram, iepirkums PIL 9. panta kārtībā.

Piemēram, ja Iepirkumu uzraudzības birojs 2019. gadā organizētu tā gada pirmo iepirkumu, tad tam tiktu izvēlēts identifikācijas numurs IUB 2019/1 vai arī IUB 2019/1 ERAF gadījumā, ja tas būtu saistīts ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu, vai IUB 2019/1 ERAF AK, ja minētais iepirkums tiktu rīkots kā atklāts konkurss.

1.2. Pasūtītājs

Nolikumā ir jāiekļauj pasūtītāja nosaukums, adrese un citi rekvizīti pēc nepieciešamības.³ Parasti norāda arī kontaktpersonu, kas pārzina konkrēto iepirkumu un ar ko piegādātājs vajadzības gadījumā var sazināties. Ja iepirkums tiek veikts kopīgi saskaņā ar PIL 17.panta vienpadsmito daļu, norāda katra pasūtītāja kontaktinformāciju (to norāda arī paziņojumā par līgumu); ja iepirkumu veic centralizēti, norāda pasūtītāja, kurš veic iepirkumu, jeb centralizētās iepirkumu institūcijas kontaktinformāciju.

1.3. Informācijas apmaiņas kārtība

Iepirkuma nolikumā ir ieteicams norādīt kārtību, kādā ir paredzēta saziņa starp pasūtītāju un piegādātājiem. Informācijas apmaiņa notiek pa pastu, faksu vai elektroniski (izmantojot vispārpieejamus elektroniskos saziņas līdzekļus, piemēram, e-pastu vai saziņu caur EIS) atkarībā no pasūtītāja izvēles. Pasūtītājs izvēlas tādu saziņas veidu, kas adresātam nodrošina pēc iespējas ātrāku informācijas saņemšanu.⁴ Ņemot vērā, ka piedāvājumu iesniegšana atklātā konkursā notiek EIS, pasūtītājam būtu ieteicams izvēlēties saziņu caur EIS.

Jāņem vērā, ka arī pasūtītāja sniegtā papildu informācija attiecībā uz konkrēto iepirkumu ir daļa no iepirkuma procedūras dokumentiem⁵, tā ir jāpublicē EIS (norādot uzdoto jautājumu un atbildi) un ir saistoša turpmākā iepirkuma procedūrā.

² Noteikumu 2.1. punkts

³ Noteikumu 2.2. punkts

⁴ PIL 38. panta pirmā un trešā daļa

⁵ PIL 1.panta 11.punkts

Pasūtītājam ir jāievēro termiņi, kādos tas sniedz piegādātājam papildu informāciju par iepirkuma procedūras dokumentos iekļautajām prasībām. Šāda informācija ir jāsniedz piecu darbdienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas, bet ne vēlāk kā sešas dienas pirms piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām, ja papildu informācija pieprasīta laikus⁶. Ārpus šī termiņa pasūtītājs informāciju nesniedz vai arī nepieciešamības gadījumā pagarina piedāvājumu iesniegšanas termiņu.

Piemēram, piedāvājumu iesniegšanas termiņš ir noteikts 2019. gada 29. janvāris, un piegādātājs ir pieprasījis papildu informāciju, piemēram, 21. janvārī, tad pasūtītājs šo informāciju sniedz, vēlākais, 23. janvārī.

Janvāris						2019
P	O	T	C	P	S	S
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Gadījumā, ja pieprasītā papildu informācija ir tik apjomīga, ka pasūtītājs nevar to sagatavot un sniegt atlikušajā atbildes sniegšanas termiņā, tas drīkst piegādātājam atteikt sniegt šādu informāciju, pamatojoties uz to, ka tā nav pieprasīta laikus.

Jebkurā gadījumā pasūtītājam ir jāvērtē, vai uzdotais jautājums neliecina par nopietnām neskaidrībām vai pretrunām atklāta konkursa nolikumā un vai tajā nav nepieciešams veikt grozījumus. Sīkāka informācija par grozījumu veikšanu, sākot no 34. lappuses.

Ja pasūtītājs rīko atklātu konkursu paātrinātā kārtībā (ar objektīvu nepieciešamību steidzamības dēļ saīsināt piedāvājumu iesniegšanas minimālo termiņu), tad arī atbildes sniegšanas termiņi ir īsāki, proti, papildu informāciju pasūtītājs sniedz triju darbdienu laikā, bet ne vēlāk kā četras dienas pirms piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām.

1.4. Piekluve iepirkuma procedūras dokumentiem

Pasūtītājam, sākot ar iepirkuma izsludināšanas brīdi (dienu, kad paziņojums par līgumu ir publicēts IUB tīmekļvietnē), savā pircēja profilā EIS ir jānodrošina brīva un tieša elektroniska piekluve iepirkuma procedūras dokumentiem, kā arī citiem dokumentiem, kas nepieciešami piedāvājuma sagatavošanai. Sekot līdzīgi papildu informācijai saistībā ar iepirkumu, kas tiek publicēta pasūtītāja pircēja profilā, ir piegādātāja pienākums.

⁶ PIL 36.panta otrā daļa

Paziņojumā par līgumu ir jānorāda saite, kas ved tieši uz konkrēto iepirkuma procedūru. Nedrīkst norādīt vispārīgu tīmekļa vietnes saiti, kas ved tikai uz e-iekirkumu sistēmu vai tās apakšsistēmu, piemēram, nedrīkst norādīt tikai “www.eis.gov.lv” vai tikai “<https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/>”.⁷

Ja piedāvājuma sagatavošanai ir nepieciešama papildu informācija, ko tehnisku iemeslu dēļ vai informācijas aizsardzības dēļ nevar publicēt, pasūtītājam ir jānodrošina piegādātājiem iespēja ar šādu informāciju iepazīties klātienē, sākot ar iepirkuma izsludināšanas brīdi, kas arī jāatrunā nolikumā, kā arī paziņojumā par līgumu (kur ir iespējams iepazīties ar šo informāciju – kontaktpunkts, kontaktpersona, adrese, tālrunis). Tāpat arī, ja pasūtītājs paredzējis rīkot ieinteresēto piegādātāju sanāksmi (skatīt nākamo apakšnodaļu) un šādas sanāksmes laikā paredzējis pretendentiem nodot informāciju, kuru nav paredzēts izpaust trešajām personām, tas iepirkuma procedūras dokumentos var izvirzīt nosacījumus šādas informācijas aizsardzībai.⁸

Atkarībā no iepirkuma priekšmeta pasūtītājs drīkst noteikt arī citus brīvprātīgus vai obligātus pasākumus, kas jāveic piegādātājam pirms piedāvājuma sagatavošanas.

Piemērs. Iestāde izsludina atklātu konkursu par iestādes tīmekļvietnes un iekšējās dokumentu aprites sistēmas servisa uzturēšanu. Kā obligāts nosacījums pretendentiem nolikumā ir paredzēts ierasties klātienē, piesakoties vismaz vienu darbdienu iepriekš, un iepazīties ar esošo tīmekļvietni un dokumentu aprites sistēmu.

Vienlaikus ir svarīgi neierobežot piegādātājus ar vienu konkrētu datumu un laiku, kad tas izdarāms. Ir nosakāmi vairāki iespējamie laiki vai arī jānodrošina, ka piegādātājs pats var pieteikties tam ērtākā laikā. Tāpat ir jāvērtē, vai ir nepieciešami un samērīgi, piemēram, objekta apskatei noteikt vēl kādus papildu nosacījumus.

Piegādātājam ir tiesības laikus pieprasīt, lai tam iepirkuma procedūras dokumentus izsniedz drukātā veidā, tādā gadījumā pasūtītājs tos izsniedz 3 darbdienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas. Pasūtītājs par šādu pakalpojumu drīkst arī noteikt maksu, taču tā nedrīkst pārsniegt dokumentu sagatavošanas faktiskās izmaksas (drukāšana, nosūtīšana pa pastu).⁹

Pasūtītājs visus iepirkuma procedūras dokumentus, protokolus, kas atspoguļo iepirkuma norisi, ziņojumus, kā arī piedāvājumus glabā 10 gadus pēc iepirkuma līguma noslēgšanas, vispārīgās vienošanās noslēgšanas vai dinamiskās iepirkumu sistēmas izveides.¹⁰

Atklāta konkursa nolikumam jābūt publiski pieejamam pircēja profilā vismaz līdz līguma noslēgšanai.

1.5. Ieinteresēto piegādātāju sanāksme

Pasūtītājs var paredzēt rīkot ieinteresēto piegādātāju sanāksmi, tādā gadījumā informāciju par šo sanāksmi iekļauj atklāta konkursa nolikumā, norādot sanāksmes norises vietu, datumu un laiku. Arī gadījumā, ja šādu sanāksmi pasūtītājs nav paredzējis, piegādātājiem ir tiesības ierosināt

⁷ Skat. Valsts reģionālās attīstības aģentūras tīmekļvietnē publicēto skaidrojumu „Kā Publikāciju vadības sistēmā (PVS) paziņojumā par līgumu pareizi norādīt tīmekļa saiti uz elektronisku iepirkuma procedūru”

⁸ PIL 14. panta pirmā daļa

⁹ PIL 36. panta pirmā daļa

¹⁰ PIL 40.panta piektā daļa

tādu rīkot ne vēlāk kā desmit dienas pirms piedāvājumu iesniegšanas termiņa pēdējās dienas. Ja minētajā termiņā sanāksmi rīkot ierosina vismaz divi piegādātāji, tad pasūtītājs to rīko ne vēlāk kā piecas dienas pirms piedāvājumu iesniegšanas termiņa pēdējās dienas, kā arī informācija par sanāksmi jāievieto pircēja profilā (EIS) vismaz trīs dienas iepriekš. Sanāksmes gaitu nepieciešams protokolēt un protokolu ievietot pircēja profilā, kā arī pasūtītājam ir jānodrošina, ka minētās sanāksmes protokoli tiek izsniegti triju darbdienu laikā pēc attiecīga pieprasījuma saņemšanas dienas, ja pieprasījums saņemts laikus.¹¹ Sanāksmes protokolā pasūtītājs norāda uzdotos jautājumus un uz tiem sniegtās atbildes, taču nenorāda piegādātājus. Ja uz kādu sanāksmes gaitā uzdotu jautājumu pasūtītājs uzreiz nevar sniegt atbildi, piemēram, gadījumā, kad atbildes sniegšanai nepieciešams piesaistīt ekspertu vai organizēt iepirkuma komisijas sēdi, tad pasūtītājs sagatavo atbildi vēlāk un jautājumu kopā ar atbildi, ievērojot PIL noteikto termiņu papildu informācijas sniegšanai¹², publicē pircēja profilā.

1.6. Prasības piedāvājuma iesniegšanai un noformēšanai

Atklāta konkursa gadījumā pasūtītājam iepirkuma publicēšana un piedāvājumu saņemšana EIS ir obligāta, pamācība ir pieejama Valsts reģionālās attīstības aģentūras [tīmekļvietnē](#). Nolikumā ir jānosaka, ka piedāvājumi ir iesniedzami tikai EIS un citādi iesniegti piedāvājumi netiks pieņemti. Ja ir attiecināms kāds no Noteikumos paredzētajiem izņēmuma gadījumiem¹³, kad elektronisku piedāvājumu iesniegšanu var neparedzēt, pasūtītājam nolikumā ir precīzi jānorāda, kādā veidā tie ir iesniedzami.

Pasūtītājam atklāta konkursa nolikumā ieteicams noteikt, ka pretendentiem piedāvājumi jā sagatavo tā, lai nekādā veidā netiktu apdraudēta EIS e-konkursa apakšsistēmas darbība un nebūtu ierobežota piekļuve piedāvājumā ietvertajai informācijai, tostarp pievienotās datnes nedrīkst būt bojātas, neatbilstoši modificētas vai kļūdaini šifrētas, piedāvājums nedrīkst saturēt datorvīrusus un citas kaitīgas programmatūras vai to ģeneratorus, vai, ja piedāvājums ir šifrēts, pretendentiem noteiktajā laikā, ne vēlāk kā 15 (piecpadsmit) minūšu laikā pēc piedāvājumu atvēršanas uzsākšanas, jāveic iesniegtā piedāvājuma atšifrēšana (sistēmā jāievada derīga elektroniskā atslēga un parole), lai pasūtītājam pēc piedāvājumu atvēršanas būtu iespēja piekļūt piedāvājumā esošajai informācijai. Pasūtītājs var noteikt, ka gadījumā, ja piedāvājums saturēs kādu no šajā punktā minētajiem riskiem, tas netiks izskatīts.

Pasūtītājs nav tiesīgs pieprasīt, lai papildus elektroniskajam piedāvājumam piegādātājs iesniedz arī piedāvājumu papīra vai citos formātos, minētais attiecas arī uz piedāvājumu kopijām.

Attiecībā uz piedāvājuma noformējumu, pasūtītājs nolikumā norāda arī citu informāciju, piemēram, piedāvājuma un piedāvājumā iekļauto dokumentu valodu un nosacījumus attiecībā uz tulkojuma iesniegšanu gadījumā, ja dokumenti ir svešvalodā. Tāpat būtu vēlams arī norādīt nosacījumus attiecībā uz droša elektroniska paraksta lietojumu.¹⁴

¹¹ Noteikumu 11. punkts, PIL 40. panta ceturtā daļa

¹² PIL 36.pants (ne vēlāk kā sešas dienas pirms piedāvājuma iesniegšanas termiņa beigām vai saīsinātā termiņa gadījumā – ne vēlāk kā četras dienas pirms piedāvājuma iesniegšanas termiņa beigām)

¹³ Noteikumu 231. punkts

¹⁴ PIL 38. panta astotā daļa

Piegādātājs ir tiesīgs ar vienu drošu elektronisko parakstu parakstīt visus dokumentus kā vienu kopumu. Līdzvērtīgu parakstu nodrošina arī EIS.

Pasūtītājs var prasīt, lai piedāvājums tiek iesniegts elektroniskā kataloga formā vai piedāvājumā tiek iekļauts elektroniskais katalogs, ja paredzēts, ka piedāvājumi tiks iesniegti, izmantojot tikai elektroniskās saziņas līdzekļus.¹⁵

1.7. Piedāvājuma iesniegšanas termiņš

Nosakot piedāvājumu iesniegšanas termiņus, pasūtītājs ņem vērā iespējamā iepirkuma līguma sarežģītības pakāpi un laiku, kāds nepieciešams piedāvājumu sagatavošanai, kā arī minimālos piedāvājumu iesniegšanas termiņus^{16,17}. Ja tiek paredzēta elektroniska piedāvājumu iesniegšana, tad minimālais piedāvājumu iesniegšanas termiņš ir 30 dienas vai 15 dienas atkarībā no paredzamās līgumcenas (vai paredzamā līgumcena pārsniedz Robežvērtības).

1. tabula. Minimālie piedāvājuma iesniegšanas termiņi atklāta konkursa gadījumā

	Virs Robežvērtībām (no nosūtīšanas ESOV)	Zem Robežvērtībām (sākot no publicēšanas IUB PVS)
Ja piedāvājumi iesniedzami ārpus EIS	35	20
Ja publicēts iepriekšējs informatīvs paziņojums	15	15
Steidzamības gadījumā	15	15
Ja paredzēta elektroniska piedāvājumu iesniegšana	30	15
Pēc grozījumu izdarīšanas	Vismaz puse no sākotnējā termiņa	Vismaz puse no sākotnējā termiņa

Pasūtītājam būtu ļoti pārdomāti jānosaka piedāvājumu iesniegšanas termiņš, jo ne vienmēr minimālā piedāvājumu iesniegšanas termiņa noteikšana ir labākais risinājums veiksmīgai iepirkuma procedūras norisei. Ņemot vērā iepirkuma priekšmeta sarežģītību, piegādātājiem var būt nepieciešams ilgāks laiks kvalitatīva piedāvājuma sagatavošanai. Vairāk informācijas par piedāvājumu iesniegšanas termiņu noteikšanu var atrast IUB tīmekļvietnē sadaļā „[Skaidrojumi un ieteikumi](#)” („*Skaidrojums par Publisko iepirkumu likuma termiņiem*”).

Nosakot piedāvājuma iesniegšanas termiņu, ir jāņem vērā arī laiks, kāds nepieciešams paziņojuma publicēšanai IUB tīmekļvietnē vai tā nosūtīšanai ES OV, proti, IUB triju darbdienu laikā no paziņojuma saņemšanas pārbauda tā satura atbilstību PIL prasībām un publicē to IUB tīmekļvietnē, ja paredzamā līgumcena ir mazāka par Robežvērtībām, vai nosūta publicēšanai ES OV, ja paredzamā līgumcena ir vienāda ar Robežvērtībām vai lielāka.¹⁸ Pasūtītājam jāpārlicinās, ka termiņi (kā arī cita informācija), kas norādīti publikācijā IUB tīmekļvietnē, sakrīt ar tiem, kas norādīti pircēja profilā EIS.

¹⁵ PIL 59. pants

¹⁶ Noteikumu 3.-6. punkts

¹⁷ PIL 35. panta pirmā daļa

¹⁸ PIL 34. pants

1.8. Piedāvājuma nodrošinājums

Pasūtītājs var prasīt pretendentiem iesniegt piedāvājuma nodrošinājumu (piegādātājam ir tiesības izvēlēties iesniegt kredītiestādes garantiju, apdrošināšanas polisi vai, ja pasūtītājs šādu iespēju paredz atklāta konkursa dokumentos, iemaksu pasūtītāja kontā), taču tas nedrīkst būt lielāks par 2% no paredzamās līgumcenas (ja iepirkums tiek dalīts daļās un piedāvājumu var iesniegt par vienu vai vairākām daļām, tad nodrošinājums nedrīkst pārsniegt 2% no attiecīgās daļas paredzamās līgumcenas). Nodrošinājuma apmēram un tā termiņam ir jābūt samērīgiem, jāņem vērā iepirkuma sarežģītība un piedāvājuma izvērtēšanas termiņi, taču piedāvājuma nodrošinājuma termiņš nedrīkst pārsniegt sešus mēnešus, skaitot no piedāvājumu atvēršanas dienas.¹⁹ Minimālais piedāvājuma nodrošinājuma spēka esības termiņš ir jānorāda atklāta konkursa nolikumā.

Pasūtītājam nav pamata pieprasīt, lai piedāvājuma nodrošinājuma termiņš tiktu pagarināts. Turklāt tas, ka piedāvājuma nodrošinājuma termiņš ir beidzies, nedrīkst būt par pamatu piedāvājuma noraidīšanai.

Ņemot vērā, ka atklātā konkursā piedāvājums papīra formātā nav iesniedzams, arī piedāvājuma nodrošinājums ir iesniedzams tikai elektroniski kopā ar piedāvājumu. Lai izvairītos no piedāvājuma nodrošinājuma spēkā neesības riska (kā arī nodrošinot iespēju pieprasīt piedāvājuma nodrošinājuma izmaksāšanu), iepirkuma dokumentācijā jāparedz, ka piedāvājuma nodrošinājums ir jāiesniedz elektroniski kā e-dokuments ar drošu elektronisko parakstu un laika zīmogu (apdrošināšanas sabiedrības vai kredītiestādes izdots e-dokuments ar drošu elektronisko parakstu un laika zīmogu). Tāpat nolikumā ieteicams paredzēt, ka gadījumā, ja piedāvājuma nodrošinājums netiek izsniegts kā e-dokuments ar drošu elektronisko parakstu un laika zīmogu, tas jāieskenē un jāpievieno piedāvājumam PDF formātā, un jāiesniedz oriģināls iepirkuma komisijai pēc tās pirmā pieprasījuma.

Nolikumā pasūtītājs arī norāda nosacījumus, kādiem jāizpildās attiecībā uz kredītiestādes garantiju vai apdrošināšanas polisi, kā arī - kādos gadījumos nodrošinājums tiek izmaksāts vai ieturēts (pretendents atsauc vai maina piedāvājumu, neparaksta līgumu, neiesniedz saistību izpildes nodrošinājumu²⁰).

Pasūtītājs nedrīkst prasīt konkrētu nodrošinājuma veidu (vai nu tikai kredītiestādes garantiju, vai apdrošināšanas polisi), pretendentiem ir tiesības izvēlēties jebkuru no šiem veidiem.²¹

Sīkāka informācija par jautājumiem, kas saistīti ar piedāvājuma nodrošinājumu, ir pieejama IUB tīmekļvietnē sadaļā „[Kredītiestāžu un apdrošinātāju asociāciju ieteikumi](#)”, kur ir publicēti Latvijas Komerbanku asociācijas un Latvijas Apdrošinātāju asociācijas skaidrojumi un ieteikumi par garantiju izmantošanu publiskajos iepirkumos. Savukārt sadaļā „[Skaidrojumi un ieteikumi](#)” ir pieejams skaidrojums „*Piedāvājuma nodrošinājuma elektroniska iesniegšana*”.

¹⁹ PIL 50. panta otrā un trešā daļa

²⁰ PIL 50.panta sestā daļa

²¹ PIL 50. panta ceturtnā daļa

1.9. Piedāvājuma atvēršana

Pasūtītājam atklāta konkursa gadījumā piedāvājumi ir jāatver tūlīt pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām.²² Nolikumā norāda, ka piedāvājumu atvēršana notiek EIS. Pasūtītājam nav jāriko klātienē sanāksme kopā ar piegādātājiem. Piedāvājuma atvēršana ir uzskatāma par atklātu, jo piedāvājumu atvēršanas protokols pēc piedāvājumu atvēršanas tiek publicēts pircēja profilā. Piedāvājumu atvēršanas sanāksmes protokolā norāda pretendentu, piedāvājuma iesniegšanas datumu un laiku un piedāvāto cenu vai izmaksas.²³

IUB tīmekļvietnes sadaļā „[Skaidrojumi un ieteikumi](#)” ir pieejams „*Skaidrojums par pasūtītāja rīcību gadījumos, kad e-konkursu sistēmas darbības traucējumu dēļ nav iespējams iesniegt pieteikumus vai piedāvājumus, kā arī, kad elektroniski iesniegtu pieteikumu un piedāvājumu atvēršanas sanāksmes laikā rodas tehnoloģiski ierobežojumi vai tehniskas problēmas*”.

2. Informācija par iepirkuma priekšmetu

2.1. Iepirkuma priekšmeta apraksts

2.1.1. Apraksts un apjoms

Iepirkuma nolikumā, raksturojot iepirkuma priekšmetu, ir jānorāda piegādātājiem svarīga informācija, kas dod tiem iespēju izprast iepirkuma būtību, kā arī konstatēt, vai tie varētu būt ieinteresēti sagatavot piedāvājumu. Tā kā iepirkuma priekšmetu visprecīzāk raksturo tā tehniskās specifikācijas, tad nolikumā pie iepirkuma priekšmeta apraksta ir vēlams iekļaut īsu iepirkuma priekšmeta aprakstu un norādi uz tehniskajām specifikācijām (sīkāk par tehniskajām specifikācijām skaidrots trešajā nodaļā 13. lappusē.).

Svarīga nozīme ir arī iepirkuma apjoma precīzai norādīšanai, ja tas ir objektīvi iespējams.

Iepirkuma nolikumā informācijā par iepirkuma priekšmeta apjomu ir vēlams ietvert:

- vai norādītais apjoms ir precīzs vai orientējošs,
- kāda apjoma daļa var netikt iepirkta (kādos gadījumos ir iespējams samazinājums un kādā daudzumā),
- vai paredzētas papildu apjoma iespējas (kādos gadījumos, cik daudz).

Var būt situācijas, kurās objektīvi nevar norādīt precīzu kopējo iepirkuma apjomu, piemēram, gadījumos, kad atklāta konkursa rezultātā tiek slēgta vispārīgā vienošanās par pakalpojumu nodrošināšanu, kuras apjoms ir atkarīgs no dažādu ārējo apstākļu iestāšanās vai neiestāšanās. Vispārīgās vienošanās gadījumā pasūtītājs nolikumā norāda maksimālo apjomu, ko paredzējis iepirkt.

2.1.2. CPV kods

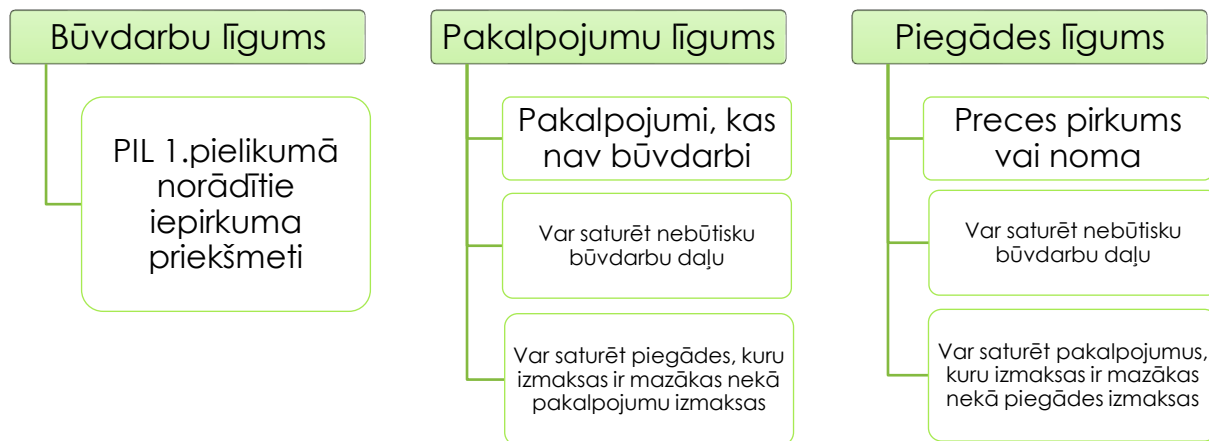
Būtiska iepirkuma priekšmeta apraksta sastāvdaļa ir arī CPV (*Common Procurement Vocabulary* – kopējā iepirkuma vārdnīca) kods. Tā noteikšana un izvēle ir pasūtītāja kompetences jautājums, jo tikai pasūtītājam ir precīzi zināma iepirkuma priekšmeta būtība, kas ļauj tam noteikt

²² Noteikumu 14. punkts

²³ Noteikumu 15. punkts

iepirkuma priekšmetam atbilstošāko CPV kodu. Iepirkuma priekšmetam atbilstoša CPV koda noteikšanai pasūtītājs izmanto IUB tīmekļvietnē pieejamo [CPV kodu klasifikatoru](#).

Izvēloties iepirkuma priekšmetam atbilstošu CPV kodu, ir jāņem vērā arī tā atbilstība līguma veidam. Ja uz iepirkuma priekšmetu ir attiecināms piegādes līgums, tad noteikti jāizvēlas tāds CPV kods, kas atbilst piegādes līgumam, nevis, piemēram, pakalpojuma līgumam. Iepirkuma līgumu veidi un to būtība ir attēloti 2.1. attēlā.

Attēls 2.1. Iepirkuma līguma veids

Ja uz iepirkuma priekšmetu attiecināmi vairāki līguma veidi, tad ir jānosaka tas līguma veids, kas raksturo galveno iepirkumu priekšmetu.

1. Mēbeļu piegāde un uzstādīšana ir piegādes līgums, jo mēbeļu izmaksas, visticamāk, pārsniegtu pakalpojuma (mēbeļu uzstādīšana) izmaksas.
2. Ēku apsaimniekošanas pakalpojumi ir pakalpojumu līgums, lai arī paredz apsaimniekošanas līguma ietvaros pēc nepieciešamības veikt, piemēram, kosmētiskos remontus koplietošanas telpām, uz ko attiecas PIL 1. pielikumā ietvertais CPV kods 45453100-8 (Kosmētiskais remonts), tomēr to var uzskatīt par nebūtisku būvdarbu daļu.
3. Ja pasūtītājs vēlas iegādāties lietvedības programmas licenci, kā arī pielāgot šo programmu specifiskām vajadzībām, tad ir iespējams gan piegādes, gan pakalpojuma līgums atkarībā no konkrētās daļas izmaksām:
  - a) piegādes līgums, ja licences cena pārsniedz pielāgošanas izmaksas;
  - b) pakalpojuma līgums, ja pielāgošanas pakalpojuma izmaksas pārsniedz licences cenu.

Ja pakalpojumu iepirkums ietver sevī gan PIL 2. pielikumā norādītos pakalpojumus, gan citus pakalpojumus vai piegādes, tad galvenais iepirkuma priekšmets ir tie pakalpojumi vai piegādes, kam ir augstāka paredzamā līgumcena, un iepirkuma procedūra jānosaka atbilstoši galvenajam iepirkuma priekšmetam.

Jauktu līgumu gadījumā pasūtītājs var norādīt vairākus CPV kodus, piemēram, ja pakalpojumu līgums sevī ietver arī piegādes vai būvdarbus, pasūtītājs papildus pakalpojuma CPV kodam var norādīt arī CPV kodu, kas attiecas uz šīm piegādēm vai būvdarbiem. Uz preču piegādi

attiecas CPV kodi no 03xxxxxx-x līdz 44xxxxxx-x, uz būvdarbiem attiecas CPV kodi, kas sākas ar 45 (45xxxxxx-x), bet uz pakalpojumiem attiecas CPV kodi no 50xxxxxx-x līdz 98xxxxxx-x.

Ja pasūtītājs minētajā klasifikatorā nevar atrast iepirkuma līguma priekšmetam atbilstošu CPV kodu, kas pilnībā raksturo iepirkuma priekšmetu, tas ir tiesīgs norādīt tādu preču, pakalpojumu vai būvdarbu CPV kodu, kas visprecīzāk raksturo iepirkuma priekšmetu.

Piemēram, CPV kodu klasifikatorā nav atrodams speciāls kods inkasācijas pakalpojumiem, līdz ar to pasūtītājs, ņemot vērā pakalpojuma specifiku, būtu tiesīgs norādīt CPV kodu 79710000-4, kas apzīmē vispārīgus apsardzes pakalpojumus.

Tāpat, ja rodas šaubas par to, vai viens konkrētais CPV kods precīzi atbilst izvēlētajam iepirkuma priekšmetam, iepirkuma dokumentācijā drīkst norādīt vairākus CPV kodus (pamat kodu un apakškodus), tādējādi precīzāk raksturojot iepirkuma priekšmetu. Vairāk informācijas par CPV kodu piemērošanu var atrast IUB [tīmekļvietnē](#).

2.1.3. Iepirkuma dalīšana daļās

Plānojot iepirkumu, kad vien tas ir objektīvi iespējams, iepirkuma priekšmets būtu jādala vairākās daļās (lotēs). Šādā gadījumā iepirkuma nolikumā pie iepirkuma priekšmeta apraksta ir jānorāda daļu skaits, kā arī to apraksts (t.sk. apjoms un atbilstošs CPV kods), kas būtu jāveido par katru daļu atsevišķi. Ja iepirkuma priekšmets netiek dalīts daļās, lai gan to būtu iespējams dalīt, tad iepirkuma dokumentācijā ir jāiekļauj skaidrojums par to, kāds ir pamats piešķirt līguma slēgšanas tiesības, nedalot iepirkuma priekšmetu daļās.²⁴

Ja iepirkuma priekšmets tiek dalīts daļās, tad nolikumā ir jānorāda arī tas, cik daļās pretendents var iesniegt piedāvājumu, proti, tikai vienā, vienā vai vairākās vai arī, ka piedāvājums obligāti iesniedzams par visām iepirkuma priekšmeta daļām. Veicot šo izvēli, pasūtītājam ir jāizvērtē priekšrocības un riski attiecīgajam dalījuma modelim. Ja ir norādīts, ka pretendents nav obligāti jāiesniedz piedāvājumi visās iepirkuma daļās, tad jāreķinās ar to, ka varētu būt tāda iepirkuma daļa, kurā nav iesniegts neviens piedāvājums. Tomēr, norādot, ka piedāvājumi ir obligāti jāiesniedz visās daļās, pasūtītājs varētu ierobežot konkurenci, liedzot iespēju piedalīties tādiem piegādātājiem, kuru finansiālā vai tehniskā kapacitāte neļautu kvalitatīvi izpildīt visas iepirkuma līguma daļas, taču ļautu nodrošināt kvalitatīvu kādas atsevišķas (vai vairāku) daļas izpildi. Pasūtītājam ir jāizvērtē, vai konkrētie nosacījumi attiecībā uz iepirkuma dalīšanu daļās atbilst iepirkuma priekšmetam un nepamatoti neierobežo konkurenci.

Gadījumā, ja ir paredzēta iespēja piedāvājumus iesniegt par vairākām vai visām daļām, pasūtītājs ir tiesīgs ierobežot daļu skaitu, kurās iepirkuma līguma slēgšanas tiesības tiek piešķirtas vienam pretendents, iepirkuma procedūras dokumentos norādot maksimālo daļu skaitu vienam pretendents. Šādā gadījumā pasūtītājam iepirkuma procedūras dokumentos jānorāda objektīvi un nediskriminējoši kritēriji vai noteikumi, kā tiks izvērtēti, kurās daļās pretendents tiks piešķirtas līguma slēgšanas tiesības gadījumā, ja pēc nolikumā noteiktajiem kritērijiem tas atzīstams par uzvarētāju lielākā skaitā daļu nekā nolikumā atļauts.²⁵

²⁴ Noteikumu 196. punkts

²⁵ Noteikumu 197. punkts

Piemēram, ja tiek iepirkta kāda pakalpojuma izpilde vairākos Latvijas reģionos, tad pasūtītājs var noteikt, ka gadījumā, ja piegādātājs atzīstams par uzvarētāju lielākā daļu skaitā nekā maksimāli atļautais, tad piegādātājam tiks piešķirtas līguma slēgšanas tiesības tajās daļās, kas atrodas savstarpēji tuvāk viena otrai.

2.1.4. Piedāvājuma variantu iesniegšana

Iepirkuma nolikumā norāda, vai pretendents drīkst iesniegt piedāvājuma variantus.²⁶ Ja šāda iespēja ir paredzēta, tad arī jānorāda, vai tā ir obligāta, vai arī iespējama pēc paša pretendenta ieskatiem. Iepirkuma procedūras dokumentos pasūtītājs nosaka arī minimālās prasības attiecībā uz variantiem un specifiskās prasības variantu iesniegšanai, norādot, vai variantus var iesniegt tikai tad, ja ir iesniegts arī piedāvājums, kas nav variants. Variantiem obligāti jābūt saistītiem ar iepirkuma līguma priekšmetu.

Ja ir atļauta piedāvājuma variantu iesniegšana, tad noteikti ir jāpievērš uzmanība piedāvājuma izvērtēšanas kritērijiem. Pasūtītājam ir jānodrošina, ka piedāvājuma izvērtēšanas kritērijus var piemērot gan piedāvājumam ar variantiem, gan arī atbilstošiem piedāvājumiem, kuros nav ietverti varianti.

Ja pasūtītājs piedāvājuma variantu iesniegšanas iespēju paredz kā obligātu vai kā iespējamu pēc paša pretendenta ieskatiem, tam jābūt norādītam paziņojumā par līgumu, jo bez šādas norādes variantu iesniegšana nav atļauta.

2.2. Paredzamā līgumcena

Paredzamo līgumcenu pasūtītājs primāri nosaka tādēļ, lai izvēlētos iepirkuma veidu un piemērojamo procedūru (līgumcenas vērtība norāda, vai paziņojums par līgumu ir publicējams tikai IUB tīmekļvietnē, vai, ja paredzamā līgumcena pārsniedz Robežvērtības, tas ir publicējams arī ESOV). Paredzamā līgumcena ir pasūtītāja plānotā kopējā samaksa par iepirkuma līguma izpildi, ko piegādātājs var saņemt no pasūtītāja un citām personām.²⁷ Proti, jāņem vērā ne tikai tas finansiālais ieguvums, ko piegādātājs saņem tieši no pasūtītāja, bet arī tas, ko piegādātājs šī iepirkuma līguma ietvaros saņem no citām personām.

Pasūtītājam nav obligāti iepirkuma dokumentācijā jānorāda paredzamā līgumcena, taču jāņem vērā, ka, tiklīdz tā tiek publicēta iepirkuma procedūras dokumentācijā (tai skaitā EIS, paziņojumā par līgumu vai atbildēs uz ieinteresēto piegādātāju jautājumiem), tā ir saistoša turpmākajā iepirkuma procesā un ir jārikojas atbilstoši PIL 41. panta vienpadsmitās daļas 2. punktam, kurā noteikts, ka pasūtītājs noraida piedāvājumu, ja piedāvātā līgumcena pārsniedz 150 procentus no paredzamās līgumcenas.

Savukārt PIL 41. panta vienpadsmitās daļas 1. punkts piemērojams gadījumos, ja atklāta konkursa nolikumā pasūtītājs ir norādījis tā maksimālās finansiālās iespējas (norādītā līgumcena) un nosacījumu, ka pretendenta piedāvājums tiks noraidīts, ja tā piedāvātā līgumcena pārsniegs norādīto līgumcenu. Ja nav norādīta ne paredzamā līgumcena, ne norādītā līgumcena, PIL 41. panta vienpadsmitā daļa netiek piemērota.²⁸ Sīkāka informācija pieejama IUB mājaslapas sadaļā

²⁶ Noteikumu 2.21. punkts

²⁷ PIL 11. panta pirmā un otrā daļa

²⁸ PIL 41. panta vienpadsmitā daļa

“[Skaidrojumi un ieteikumi](#)”, kur publicēts „*Skaidrojums par pretendentu piedāvājumu atbilstības pārbaudi attiecībā uz pretendenta piedāvāto līgumcenu iepirkuma procedūrā*”.

2.3. Iepirkuma līguma izpildes laiks un vieta

Atklāta konkursa nolikumā ir jānorāda līguma izpildes vieta, kā arī kopējais līguma darbības termiņš. Līguma izpildes laika un vietas norādīšanai nolikumā ir būtiska nozīme piedāvājuma sagatavošanā, jo, ņemot vērā minēto informāciju, piegādātāji plāno gan darbu izpildei nepieciešamos resursus, gan loģistiku.

Tā kā līguma izpildes sākums ir atkarīgs gan no termiņa, kādā tiks pabeigta iepirkuma procedūra, gan no iespējamās iepirkuma apstrīdēšanas, nav ieteicams, izziņojot konkursu, noteikt konkrētu līguma izpildes beigu datumu.

Piemēram, līguma izpildes nosacījumu attiecībā uz izpildes termiņu ieteicams formulēt šādi: „*Iepirkuma līguma izpildes laiks: XX mēneši, skaitot no iepirkuma līguma noslēgšanas dienas.*”

Ja pasūtītājs iepirkuma līguma izpildes laiku nosaka atkarībā no tā, kurš no nosacījumiem – noteikts datums vai noteikta līgumcena – iestāsies pirmais, līgums tiek izbeigts ar brīdi, kad iestājas pirmais no nosacījumiem, proti, ja, neskatoties uz to, ka līgumā norādītā līgumcena nav sasniegta, iestājas līguma beigu datums, pasūtītājs nav tiesīgs pagarināt līguma izpildes termiņu un turpināt līguma izpildi līdz līgumā noteiktās līgumcenas sasniegšanai.

3. Tehniskās specifikācijas

Tehnisko specifikāciju mērķis ir aprakstīt iepirkuma priekšmetu, lai pasūtītājs saņemtu tā vajadzībām atbilstošus piedāvājumus, kā arī spētu tos objektīvi novērtēt un salīdzināt. Tehniskās specifikācijas sagatavo, ievērojot pasūtītāja objektīvās vajadzības, neiekļaujot norādes, kas rada nepamatotas priekšrocības konkrētiem piegādātājiem un nepamatoti ierobežo ieinteresēto piegādātāju loku.

Piegādājamajām precēm tehniskajās specifikācijās ir jānosaka minimālās tehniskās prasības, kādas ir nepieciešamas, lai nodrošinātu šo preču funkcionalitāti, piemērotību konkrētajiem darba apstākļiem un savietojamību ar pasūtītāja rīcībā esošajām iekārtām un sistēmām. Tādēļ tehniskajās specifikācijas būtu jāparedz tikai preču funkcionalitātei būtiski tehniskie parametri, pēc iespējas paredzot piegādājamo preču parametru amplitūdas.

Pasūtītājs nenorāda, piemēram, ka izmantotajiem materiāliem vai piegādātajām precēm jābūt izgatavotām konkrētā valstī vai ka jāizmanto tikai konkrēta zīmola materiāli. Pasūtītājs nedrīkst noteikt, piemēram, precīzus mēbeļu vai iekārtu izmērus cm vai mm, nepieļaujot iespējamās pielaiides, ja tādi ir raksturīgi tikai konkrēta ražotāja produkcijai un nav būtiski nepieciešami šo preču uzstādīšanai un lietošanai.

Vienīgi tad, ja tas ir izšķiroši līguma priekšmetam un nav iespējams sagatavot specifikācijas, un nepastāv citi veidi, kā aprakstīt pasūtītājam nepieciešamo iepirkuma priekšmetu atbilstoši PIL ietvertajiem nosacījumiem, pasūtītājs ir tiesīgs iekļaut konkrētus ražojumus un piegādātājus raksturojošas norādes. Konkrētas preces, zīmolus, ražotājus drīkst norādīt tikai izņēmuma gadījumā, ja tehniskās specifikācijas nav iespējams sagatavot citā veidā. **Šādā gadījumā vienmēr ir jāietver norāde „vai ekvivalents”**, kā arī ieteicams norādīt kritērijus, pēc kuriem ekvivalence tiks izvērtēta.

Ja piegādātājs piedāvā tehniskajā specifikācijā norādītajām prasībām ekvivalentas preces vai pakalpojumus, tad piegādātājam ir pienākums pievienot savam piedāvājumam pierādījumus par ekvivalenci. Pasūtītājam ir ieteicams prasību par ekvivalences pierādījumu iesniegšanu iekļaut iepirkuma dokumentācijā.

Tehniskajās specifikācijās norāda:

- piegāžu, pakalpojumu vai būvdarbu apjomu (darbu veidi, pozīcijas, mērvienības, daudzums);
- kas piegādātājam jānodrošina - darbaspēks, iekārtas, transports, telpas, piegāde, uzstādīšana, remonts, rezerves daļu piegāde, uzturēšana;
- vai jānodrošina savietojamība ar pasūtītāja rīcībā esošām precēm (tādā gadījumā pasūtītāja rīcībā esošās preces norāda iepirkuma dokumentācijā, nepieciešamības gadījumā nodrošina vietas apskati);
- nepieciešamās garantijas prasības;
- preces lietošanas un pakalpojumu vai būvdarbu veikšanas apstākļi, līguma izpildes vieta, laiks, termiņi;
- līguma izpildes metodes, vides aizsardzības noteikumi, drošības noteikumi, darbu nodošanas un pieņemšanas nosacījumi;
- darbinieku apmācības vajadzības, tehniskās dokumentācijas iesniegšana;
- citas prasības līguma izpildei.

Tehniskās specifikācijas sagatavo vienā no PIL minētajiem veidiem.²⁹

(5) Tehniskās specifikācijas sagatavo vienā no šādiem veidiem:

1) nosakot funkcionālās prasības vai darbības rezultātus, iekļaujot arī vides aizsardzības prasības. Prasības formulē precīzi, lai pretendents varētu konstatēt līguma priekšmetu, bet pasūtītājs — salīdzināt piedāvājumus;

Šo tehnisko specifikāciju veidu izmanto, ja pasūtītājs zina, ko vēlas saņemt rezultātā, bet īsti nezina, ko piedāvā tirgus, un uzticas tirgus dalībniekiem, ka tie piedāvās efektīvus un inovatīvus risinājumus, piemēram, informācijas sistēmu izstrādes, būvprojektēšanas, sabiedrisko attiecību jomā. Šāda pieeja ļauj rast visefektīvāko risinājumu gadījumos, ja pasūtītājs par primārām uzskata funkcionālās vai darbības īpašības. Pasūtītājam rūpīgi jāizvērtē, vai pieprasītā funkcionalitāte nodrošinās iepirkuma mērķa sasniegšanai izdevīgākā piedāvājuma saņemšanu.

Piemēram, ja pasūtītājam nepieciešama apkures sistēma, kura telpās nodrošina pastāvīgu 20-25 °C temperatūru, ir iespējams sastādīt detalizētu tehnisko specifikāciju, nosakot visas prasības attiecībā uz materiāliem, izmēriem, metodēm un resursiem, vai tikai norādīt sasniedzamo rezultātu – telpās nepieciešams nodrošināt pastāvīgu 20-25 °C temperatūru.

²⁹ PIL 20. panta piektā daļa

Iespējamās priekšrocības	Iespējamie trūkumi
<ul style="list-style-type: none"> • piegādājumiem liela brīvība inovatīvu risinājumu piedāvāšanā; • vieglāk sagatavot tehniskās specifikācijas; • atbildība par mērķa sasniegšanu pāriet pie piegādātāja. • lielāka konkurence. 	<ul style="list-style-type: none"> • nepieciešams sarežģītāks vērtēšanas kritēriju kopums; • darbietilpīgs vērtēšanas process, augstas prasības iepirkuma komisijas kompetencei; • iespējams plašs piedāvāto cenu diapazons; • pasūtītāju var neapmierināt atsevišķi procesi, metodes, ar kurām tiek piedāvāts sasniegt izvirzīto mērķi (minēto var novērst, nosakot specifikācijās kā obligātus svarīgākos procesus un metodes vai nosakot aizliegumu piemērot konkrētas metodes).

(5) Tehniskās specifikācijas sagatavo vienā no šādiem veidiem:

1) (...);

2) **ar atsauci uz šā panta trešajā un ceturtajā daļā minētajām tehniskajām specifikācijām un uz standartiem šādā secībā:** Latvijas nacionālā standarta statusā adaptētie Eiropas standarti, Eiropas tehniskie novērtējumi, kopējās tehniskās specifikācijas, citi starptautiskie standarti, kā arī citas tehniskās atsauces sistēmas, ko izveidojušas Eiropas standartizācijas institūcijas, vai, ja minēto standartu nav, šādā secībā: Latvijas nacionālie standarti, nacionālie tehniskie apstiprinājumi vai nacionālās tehniskās specifikācijas attiecībā uz projektēšanu, tāmēšanu un izpildi, un preču izmantošanu. Katrā atsaucē iekļauj vārdus "vai ekvivalents";

Tehniskās specifikācijas kā precīzu tehnisku aprakstu sagatavo, ja pasūtītājam ir precīzi zināmas tā prasības, piemēram, vienkāršu standarta preču specifikācijas, precīzi būvdarbu apjomu saraksti ar izmantojamo materiālu aprakstiem, dažādu iekārtu apkopes un uzturēšanas pakalpojumi.

3. tabula. PIL 20. panta (5) daļas 2. punkta priekšrocības un trūkumi

Iespējamās priekšrocības	Iespējamie trūkumi
<ul style="list-style-type: none"> • vieglāk izvērtējama tehniskā piedāvājuma atbilstība; • mazāk iespējamo strīdu par vērtēšanas objektivitāti. 	<ul style="list-style-type: none"> • sarežģītāka specifikāciju sagatavošana, nepieciešamas labas zināšanas par iepirkuma priekšmetu; • ierobežotas piegādātāju iespējas piedāvāt atšķirīgus inovatīvus risinājumus; • atbildība par mērķa sasniegšanu ir pasūtītājam (pats atbildīgs par kļūdām specifikācijā); • risks, ka, sagatavojot pārāk detalizētas specifikācijas, atbilstošus piedāvājumus varēs iesniegt tikai ierobežots skaits pretendentu, kaut arī faktiski pasūtītāja objektīvām vajadzībām varētu atbilst arī citu piegādātāju tirgū piedāvātā atšķirīgā produkcija vai pakalpojumi, var saņemt pārāk dārgus piedāvājumus.

Atsaucoties uz standartiem vai tehniskās atsauces sistēmām, pasūtītājam jābūt pārliecinātam par to piemērojamību konkrētajā jomā, to aktualitāti. Jāizvērtē, vai ir objektīvi nepieciešams ievērot standartu pilnībā. Jāņem vērā, ka standarti parasti jāiegādājas par maksu, tādējādi to izmantošana

var būt saistīta ar papildu izdevumiem piegādātājiem. Gadījumā, ja pasūtītājs atsaucas uz konkrētiem standartiem, ir obligāti jāparedz iespēja, ka pretendents var piedāvāt materiālus, kas atbilst ekvivalentam standartam, tādēļ katrā atsaucē jāiekļauj vārdi „vai ekvivalents”. Jāņem vērā, ka, veicot piedāvājumu izvērtēšanu, pasūtītājs nav tiesīgs noraidīt piedāvājumu tāpēc, ka piedāvātā prece vai pakalpojumi neatbilst atsaucē norādītajiem standartiem vai tehniskajām specifikācijām, ja pretendents var pierādīt, ka piedāvājums ir ekvivalents un apmierina tehniskajā specifikācijā norādītās pasūtītāja prasības.

Iepirkuma dokumentācijā nedrīkst uzstādīt prasību, lai izmantojamie materiāli un iekārtas būtu sertificēti, reģistrēti vai ražoti konkrētā valstī, jo tas nepamatoti ierobežo piegādātāju tiesības izvēlēties sev izdevīgākās iekārtas un materiālus un to iegādes vietas.

(5) Tehniskās specifikācijas sagatavo vienā no šādiem veidiem:

1) (..);

2) (..);

3) nosakot **funkcionālās prasības vai darbības rezultātus** saskaņā ar šīs daļas 1. punktu un **atsaucoties uz specifikācijām saskaņā ar šīs daļas 2. punktu**, lai nodrošinātu atbilstību funkcionālajām vai darbības prasībām;

4) **atsaucoties uz specifikācijām saskaņā ar šīs daļas 2. punktu**, bet **citas prasības nosakot kā funkcionālās prasības vai darbības prasības saskaņā ar šīs daļas 1. punktu**.

Pasūtītājs var tehniskās specifikācijas sagatavot, kombinējot specifikāciju veidus, daļēji nosakot konkrētus tehniskos parametrus un atsaucoties uz standartiem, kā arī ietverot funkcionālās vai darbības prasības.

Piemēram, ja pasūtītājam ir nepieciešams sagatavot tehnisko specifikāciju datortehnikas piegādes iepirkumam, to var veidot, kombinējot tehnisko prasību aprakstu (atmiņas ietilpība, ātrdarbība u.c.) ar funkcionālo vai darbības prasību aprakstu (klusā darbība, savietojamība ar pasūtītāja rīcībā esošām iekārtām u.c.), kā prioritāras izvirzot tehniskās prasības vai funkcionālās īpašības.

Pasūtītājam, gatavojot tehniskās specifikācijas noteiktām preču un pakalpojumu grupām, ir pienākums ievērot zaļā publiskā iepirkuma³⁰ prasības, kā arī prasības, kas noteiktas autotransportam³¹ un noteiktu preču energoefektivitātei³².

4. Pretendentu atlases nosacījumi

4.1. Pretendentu izslēgšanas noteikumi

Pasūtītājs atklāta konkursa nolikumā norāda obligātos pretendentu izslēgšanas noteikumus³³, vai nu norādot tikai atsauci uz PIL 42. panta pirmo daļu, vai arī uzskaitot šos gadījumus atbilstoši PIL regulējumam.

³⁰ PIL 19. pants

³¹ PIL 54. pants

³² PIL 55. pants

³³ PIL 42. panta pirmā daļa

Gadījumā, ja pasūtītājs izvēlas nolikumā citēt minēto PIL regulējumu, nevis tikai atsaukties uz to, attiecīgais PIL regulējums ir jānorāda precīzi.

Pasūtītājs ir tiesīgs piemērot arī PIL 42. panta otrajā daļā noteiktos fakultatīvos izslēgšanas noteikumus³⁴, tādā gadījumā atklāta konkursa nolikumā skaidri jānorāda, kuri no noteikumiem tiks piemēroti (atsaucoties uz konkrēto PIL 42. panta otrās daļas punktu). Turklāt, ja pasūtītājs paredz izslēgt pretendētus par smagiem profesionālās darbības pārkāpumiem, tam iepirkuma dokumentācijā jānorāda tie MK 2017. gada 28. februāra noteikumos Nr.109 „Noteikumi par profesionālās darbības pārkāpumiem” noteiktie smagie profesionālās darbības pārkāpumi, par kuriem paredzēta pretendentu izslēgšana.³⁵

Nolikumā ir jānorāda arī kārtība, kādā tiks pārbaudīti izslēgšanas noteikumi, taču nav nepieciešams citēt visu 42. pantu, pietiek iekļaut norādi, ka pretendentu izslēgšanas gadījumi tiks pārbaudīti PIL 42. pantā noteiktajā kārtībā.

Izslēgšanas noteikumos minēto gadījumu esamības pārbaudi paredz tikai tam pretendentam, kas atzīstams par atklātā konkursa uzvarētāju.

To, vai Latvijā reģistrēts pretendents atbilst kādam no izslēgšanas noteikumiem, pasūtītājs pārbauda, iegūstot informāciju no e-izziņu apakšsistēmas EIS, kā arī papildus veic pārbaudi attiecībā uz Sankciju likuma 11.¹ pantā noteikto, līdz ar to pasūtītājs pretendentam neprasa, lai tas iesniedz papildu dokumentus attiecībā uz šo noteikumu pārbaudi, izņemot gadījumu, ja EIS e-izziņu apakšsistēmā nav pieejama informācija par to, vai pretendenta vairāk nekā 25 procentu akciju īpašnieks vai turētājs ir ārzonā reģistrēta juridiska persona vai personu apvienība. Šādā gadījumā pasūtītājs pretendentam pieprasa apliecinājumu, ka uz to šis noteikums neattiecas. Attiecībā uz ārvalstīs reģistrētu pretendentu vai citām personām, kas norādītas PIL 42. panta desmitajā daļā, pasūtītājs pieprasa, lai pretendents iesniedz attiecīgās kompetentās institūcijas izziņas.

PIL 42. panta pirmajā daļā minēto izslēgšanas noteikumu pārbaudi (izņemot nodokļu parādus) pasūtītājs veic uz dienu, kas ir noteikta kā piedāvājumu iesniegšanas termiņa pēdējā diena.

Pārbaudi par nodokļu parādu neesamību veic par diviem datumiem:

- 1) piedāvājumu iesniegšanas termiņa pēdējo dienu un
- 2) dienu, kad pieņemts lēmums par iespējamu iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu.

Izslēgšanas noteikumu esamību pārbauda attiecībā uz: pretendentu (tā mātes uzņēmumu, ja pretendents ir filiāle); apakšuzņēmējiem, kuru veicamo būvdarbu vai sniedzamo pakalpojumu vērtībā ir vismaz desmit procenti no kopējās līguma vērtības; personām, uz kuru spējām pretendents balstās, lai apliecinātu savas kvalifikācijas atbilstību. Izslēgšanas noteikumus nepārbauda attiecībā uz pretendenta piesaistītajiem speciālistiem, jo tie PIL izpratnē nav uzskatāmi par apakšuzņēmējiem vai personām, uz kuru iespējām pretendents balstās, bet gan atzīstami par piegādātāja resursiem, kas apliecina piegādātāja profesionālās spējas. 4. tabulā ir attēlots, attiecībā uz kurām personām ir jāpārbauda obligātie izslēgšanas noteikumi, kā arī Sankciju likuma 11.¹ pantā iekļauto gadījumu neesamība.

³⁴ PIL 42. panta otrā daļa

³⁵ MK 2017. gada 28. februāra noteikumi Nr.109 „Noteikumi par profesionālās darbības pārkāpumiem”

	42. panta (1) daļas 1.-8. punkts	42. panta (1) daļas 12.-14. punkts	Sankciju likuma 11. ¹ pants	Sankciju likuma 11. ¹ pants*
Pretendents	+	+	+	+
Personu apvienība – katrs dalībnieks	+	+	+	+
Pretendenta (arī katra apvienības dalībnieka) amatpersonas	+ (tikai 1.p.)		+	+
Reģistrēta personu apvienība = personālsabiedrība	+	+	+	+
Personālsabiedrības amatpersonas	+ (tikai 1.p.)		+	+
Personālsabiedrības katrs biedrs	+ (izņemot 8.p.)		+	+
Personālsabiedrības katra biedra amatpersonas	+ (tikai 1.p.)		+	
Apakšuzņēmēji	+ (izņemot 1. un 8.p.) Tikai tiem, kam vismaz 10%	+ Tikai tiem, kam vismaz 10%	Tikai tiem, kuriem pasūtītājs ir paredzējis iespēju veikt tiešus maksājumus	+ Tikai tiem, kam vismaz 10%
Apakšuzņēmēju amatpersonas un patiesie labuma guvēji			Tikai tiem, kuriem pasūtītājs ir paredzējis iespēju veikt tiešus maksājumus	
Persona, uz kuras iespējām balstās	+ (izņemot 8.p.)	+		+
Latvijā reģistrēta pretendenta daļu (akciju) īpašnieks vai turētājs		+		
Pretendenta patiesais labuma guvējs			+	
Personālsabiedrības biedra patiesais labuma guvējs			+	

*Attiecībā uz procedūrām, kas izsludinātas pirms stājās spēkā aktuālie grozījumi Sankciju likumā (04.07.2019.)

Atklāta konkursa nolikumā var iekļaut norādi uz Sankciju likuma 11.¹ pantu, nosakot, ka pasūtītājam ir tiesības izslēgt pretendentu atbilstoši šajā pantā noteiktajam. Pasūtītājam pirms līguma slēgšanas attiecībā uz potenciālo uzvarētāju ir jāpārbauda sankciju neesamība minētajā pantā norādītajā kārtībā. Sīkāka informācija par sankciju pārbaudi pieejama IUB tīmekļvietnes sadaļā “[Skaidrojumi un ieteikumi](#)”, kur publicēts skaidrojums „*Sankciju piemērošana iepirkumos*”.

Pasūtītājam iepirkuma līgumā (kā arī līguma projektā) jāparedz tiesības vienpusēji atkāpties no līguma izpildes, ja līgumu nav iespējams izpildīt tādēļ, ka līguma izpildes laikā ir piemērotas likumā noteiktās sankcijas.³⁶

Gadījumā, ja uz pretendentu attiecas kāds no PIL 42. panta pirmās daļas 1., 3., 4., 5., 6. vai 7. punktā vai otrās daļas 1. vai 2. punktā minētajiem izslēgšanas gadījumiem, tas norāda to piedāvājumā, un, ja tiek atzīts par tādu, kuram būtu piešķiramas līguma slēgšanas tiesības, tas ir

³⁶ Sankciju likuma 11.¹ panta trešā daļa

tiesīgs iesniegt pierādījumus uzticamības nodrošināšanai.³⁷ Lai pretendenti būtu informēti par šiem noteikumiem, norāde uz PIL 43. panta otro daļu vai šīs normas noteikumi ir jāiekļauj nolikumā. Jāņem vērā, ka šis regulējums neparedz nodrošināt uzticamību attiecībā uz apakšuzņēmēju vai personu, uz kuras spējām pretendents balstās kvalifikācijas apliecināšanai (lai turpinātu dalību iepirkumā, pretendents drīkst veikt šo personu nomaiņu).

Uzticamības nodrošināšanu nevar pierādīt nodokļu parādu gadījumā, kā arī, ja konstatēta reģistrācija ārzonā vai piemērotas sankcijas. Tādēļ atklāta konkursa nolikumā PIL 43. panta kontekstā nedrīkst likt atsauci uz, piemēram, PIL 42. panta pirmās daļas 2. punktu (nodokļu parādi). Šāda kļūda ir bieži sastopama iepirkumu dokumentācijā.

4.2. Prasības pretendentiem

Pasūtītājs nolikumā drīkst noteikt šādas kvalifikācijas prasības³⁸:

- Atbilstība profesionālās darbības veikšanai;
- Saimnieciskais un finansiālais stāvoklis;
- Tehniskās un profesionālās spējas;
- Kvalitātes vadības standarti;
- Vides vadības standarti.

4.2.1. Atbilstība profesionālās darbības veikšanai

Pasūtītājs drīkst pieprasīt pierādījumus tam, ka piegādātājs uz piedāvājuma iesniegšanas brīdi ir reģistrēts, licencēts vai sertificēts atbilstoši piegādātāja reģistrācijas vai pastāvīgās dzīvesvietas valsts normatīvo aktu prasībām, taču nedrīkst noteikt prasības attiecībā uz minimālo laiku kopš piegādātāja reģistrēšanas, licencēšanas vai pilnvarošanas, vai kļūšanas par noteiktas organizācijas biedru.³⁹ Jāņem vērā, ka PIL pretendentam neparedz iespēju balstīties uz citām personām, lai pierādītu tiesības veikt profesionālo darbību, jo šādām tiesībām jāpiemīt pašam pretendentam.

Citu dalībvalstu komersantiem nedrīkst likt reģistrēties oficiāli apstiprinātā sarakstā vai sertificēties tālab, lai tie varētu piedalīties iepirkuma procedūrā.⁴⁰ Pasūtītājiem ir jāatzīst līdzvērtīgi sertifikāti, ko izdevušas citu dalībvalstu struktūras. Līdz ar to pasūtītājs nedrīkst noteikt, piemēram, ka ārvalsts piegādātājam uz piedāvājumu iesniegšanas brīdi jābūt reģistrētam Latvijas Būvkomersantu reģistrā. Tā kā šāda prasība ierobežo ārvalstu būvkomersantus, dokumentācijā jāparedz, ka pasūtītājs atzīs attiecīgās valsts prasībām atbilstoši reģistrētu piegādātāju.

4.2.2. Saimnieciskais un finansiālais stāvoklis

Pasūtītājs var noteikt prasības attiecībā uz piegādātāja saimniecisko un finansiālo stāvokli, kas nepieciešamas iepirkuma līguma izpildei. Pārsvārā nolikumos iekļauj prasības attiecībā uz finanšu apgrozījumu, taču drīkst izmantot arī citus finanšu rādītājus, piemēram, likviditātes koeficientu kā arī to, vai ir pozitīvs pašu kapitāls. Ja pasūtītājs nolikumā vēlas iekļaut prasību par

³⁷ PIL 43. pants

³⁸ PIL 44.-48. pants

³⁹ PIL 44. panta pirmā, ceturtnā daļa

⁴⁰ Direktīva 2014/24/ES 1 64. panta 7. punkts

minimālo finanšu apgrozījumu, tad jāņem vērā, ka ir skaidri jādefinē, vai tiek prasīts minimālais vidējais gada apgrozījums visā periodā vai minimālais katra gada apgrozījums.

Piemēri finanšu apgrozījuma prasībām

- „*Pretendenta **minimālais vidējais gada finanšu apgrozījums** trīs iepriekšējo pārskata gadu laikā ir 250 000 EUR*”
- „*Pretendenta **minimālais katra gada finanšu apgrozījums** trīs iepriekšējo pārskata gadu laikā ir 250 000 EUR*”

Minimālo finanšu apgrozījumu pasūtītājs drīkst prasīt ne vairāk kā par 3 iepriekšējiem pārskata gadiem. Nosakot konkrētu gada minimālā finanšu apgrozījuma vērtību, jāņem vērā, ka tā nedrīkst būt lielāka kā divas paredzamās līgumcenas. Vienīgi gadījumos, kad iepirkuma līguma izpilde ir saistīta ar īpašiem riskiem attiecīgo būvdarbu, pakalpojumu vai piegāžu rakstura dēļ, pasūtītājs drīkst noteikt augstākas prasības attiecībā uz minimālo finanšu apgrozījumu, bet šādā gadījumā pasūtītājam ir jāsniedz pamatojums izņēmuma piemērošanai iepirkuma procedūras dokumentos. Ja iepirkums ir sadalīts daļās un tiek paredzēta iespēja iesniegt piedāvājumu arī vienā daļā vai vienā vai vairākās daļās, tad minimālo finanšu apgrozījumu nosaka samērīgi katras daļas paredzamajai līgumcena.

Ja vispārīgās vienošanās ietvaros paredzēta piedāvājumu atkārtota izvērtēšana, piegādātāja gada minimālo finanšu apgrozījumu nosaka, pamatojoties uz to iepirkuma līgumu paredzamo maksimālo līgumcenu, kuru izpilde paredzēta vienlaikus, vai, ja iepirkuma līgumu paredzamā maksimālā līgumcena nav zināma, — pamatojoties uz vispārīgās vienošanās paredzamo līgumcenu.

Pasūtītājam, izstrādājot atklāta konkursa nolikumu, ir jāņem vērā arī iespēja, ka piedāvājumu var iesniegt pretendenti, kuri darbību ir uzsākuši vēlāk nekā nolikumā prasītā pārskata perioda sākums, līdz ar to tie nevarēs uzrādīt apgrozījumu, piemēram, par visiem trīs prasītajiem pārskata gadiem. Attiecīgi pasūtītājam nolikumā jāparedz, ka šāda pretendenta apgrozījumam jāatbilst izvirzītajai prasībai to darbības periodā. Jāpievērš uzmanība arī tam, kāda veida informācija par finanšu apgrozījumu katrā gadījumā jāiesniedz. Minētais princips prasību noteikšanai attiecībā uz jaunākiem piegādātājiem attiecas arī uz citu finanšu rādītāju (piemēram, par apgrozāmo līdzekļu koeficientu jeb likviditātes koeficientu noteiktā apmērā vai pozitīvu pašu kapitālu) apliecināšanu, ja tādi ir izvirzīti.

Atklāta konkursa nolikumā ir jāietver arī informācija par to, kādi pierādījumi ir iesniedzami, lai piegādātājs apliecinātu savu atbilstību finanšu apgrozījuma prasībām. Ja piegādātājs pamatotu iemeslu dēļ nespēj iesniegt prasītos dokumentus, tad pasūtītājs pieņem arī citus dokumentus, ar ko piegādātājs savu atbilstību var apliecināt, ja uzskata tos par piemērotiem.⁴¹ Šādu norādi par alternatīviem pierādījumiem pasūtītājs var iekļaut arī nolikumā.

Piegādātājam ir tiesības balstīties arī uz citu personu saimnieciskajām un finansiālajām iespējām, ja tas ir nepieciešams konkrētā līguma izpildei,⁴² tādēļ atklāta konkursa nolikumā būtu jānorāda, ka balstīšanās gadījumā piegādātājam jāiesniedz pasūtītājam pierādījumi, piemēram, personu apliecinājumi vai vienošanās par sadarbību konkrētā līguma izpildē, ka tā rīcībā būs nepieciešamie resursi. Pasūtītājs var prasīt, lai piegādātājs un persona, uz kuras saimnieciskajām un

⁴¹ PIL 45. panta devītā daļa

⁴² PIL 45. panta astotā daļa

finansiālajām iespējām tas balstās, ir solidāri atbildīgi par iepirkuma līguma izpildi, šādu prasību iekļaujot nolikumā.

Ja pasūtītājs iepirkuma dokumentācijā neparedz nosacījumu par piegādātāja un personas, uz kuras saimnieciskajām un finansiālajām iespējām tas balstās, solidāro atbildību, un ja piegādātājs ir balstījies uz citas personas saimnieciskajām un finansiālajām iespējām, iepirkuma norises gaitā pasūtītājam jāizvērtē, vai attiecīgo resursu nodošana ir pierādīta (piemēram, piegādātājs ir izveidojis personu apvienību, kura kopumā ir atbildīga par līguma izpildi, t.sk. finansiālajām saistībām, vai ir iesniedzis citus līdzvērtīgus pierādījumus, no kuriem ir secināms, ka piegādātājs var vērā ņemami balstīties uz šīs personas saimniecisko un finansiālo stāvokli, garantējot pasūtītājam drošību par visa līguma izpildi).

IUB iesaka pasūtītājiem, nosakot finanšu apgrozījuma prasības, izvērtēt turpmāk uzskaitītos aspektus (jāņem vērā, ka katrā konkrētā gadījumā jāvērtē arī citi aspekti atkarībā no iepirkuma priekšmeta, līguma izpildes noteikumiem u.c.):

- ✓ vai ir skaidri saprotams, kāds finanšu apgrozījums tiek prasīts – piegādātāja darbībā kopumā vai piegādātāja darbības jomā, kas attiecas uz iepirkuma priekšmetu (izvērtējot prasības samērīgumu, lietderīgumu un mērķi, kā arī pierādīšanas iespējas);
- ✓ vai ir skaidri saprotams, vai nepieciešams norādīt vidējo finanšu apgrozījumu noteiktā periodā vai gada finanšu apgrozījumu;
- ✓ vai netiek prasīts norādīt kopējo (summēto) finanšu apgrozījumu noteiktā periodā;
- ✓ vai prasītais finanšu apgrozījuma apmērs gadā nav lielāks par divām paredzamās līgumcenas vērtībām (izņemot likumā noteikto gadījumu);
- ✓ vai finanšu apgrozījums netiek prasīts pret pretendenta piedāvāto līgumcenu;
- ✓ vai prasītais finanšu apgrozījuma apmērs ir samērīgs pret katras daļas paredzamo līgumcenu, ja piedāvājums ir iesniedzams par vienu vai vienu vai vairākām daļām (līdzīgi principi attiecas arī uz gadījumu, kad pasūtītājs slēdz vispārīgo vienošanos vai veido dinamisko iepirkumu sistēmu);
- ✓ vai gadījumā, ja periods, par kuru norādāms finanšu apgrozījums ir definēts, nosakot konkrētus pārskata gadus, ir ņemts vērā, ka pārskata gadi var atšķirties atkarībā no piegādātāja darbības uzsākšanas laika, un nolikumā ir noteikts, ka jebkurā gadījumā nepieciešamajam finanšu apgrozījumam ir jābūt norādītam par piegādātāja, piemēram, trīs iepriekšējiem pārskata gadiem (izņemot piegādātāju, kas darbību uzsākuši vēlāk, gadījumā – skat. skaidrojumu iepriekš);
- ✓ vai nav noteikts, ka finanšu apgrozījums jānorāda par, piemēram, iepriekšējiem trīs pārskata gadiem līdz piedāvājumu iesniegšanas dienai;
- ✓ vai attiecībā uz jaunākiem piegādātājiem (kuru darbības laiks ir mazāks par, piemēram, trim pārskata gadiem) noteiktās prasības nav atvieglotākas vai gluži otrādi – stingrākas;
- ✓ vai ir skaidri saprotams, kāda dokumentācija ir iesniedzama finanšu apgrozījuma apliecināšanai un vai netiek prasīti tikai tādi dokumenti, kurus nevar iesniegt piegādātājs, kura darbības laiks ir neilgs (vai ārvalstu piegādātāji);

Piemēram, attiecībā uz šādiem piegādātājiem, kuru darbības laiks ir neilgs, nedrīkst pieprasīt apstiprinātu gada pārskatu, jo var būt situācija, ka tāds vēl nav sagatavots un apstiprināts. Tā vietā pasūtītājs var noteikt, piemēram, prasību iesniegt zvērīnāta revidenta apstiprinātu operatīvo bilanci.

- ✓ vai prasībās par finanšu apgrozījuma apliecināšanai iesniedzamajiem dokumentiem norādītā informācija nav pretrunā ar kvalifikācijas prasībā par nepieciešamo apgrozījumu norādīto informāciju;

- ✓ vai prasība par nepieciešamo finanšu apgrozījumu nav izteikta tādējādi, ka tā ir jāizpilda katram personu apvienības dalībniekam/personai, uz kuras spējām piegādātājs balstās/apakšuzņēmējam – plašāk skatīt 4.2.4. apakšnodaļu 26. lappusē;
- ✓ vai gadījumā, ja nosaka, ka pasūtītājs pārbaudīs informāciju Būvniecības informācijas sistēmā, ir ņemts vērā, ka tajā varētu nebūt pieejama informācija par tiem piegādātājiem, kuru darbības ilgums ir mazāks par gadu, kā arī tas, ka tajā nebūs pieejama informācija par ārvalstīs reģistrētiem piegādātājiem;
- ✓ vai, ja iepirkuma līguma termiņš ilgst divus gadus un vairāk un tā ietvaros tiks veiktas vairākas regulāras piegādes vai pakalpojumi, nav pietiekami noteikt nepieciešamo finanšu apgrozījumu pret vienā gadā paredzēto piegāžu vai pakalpojumu paredzamo vērtību.

4.2.3. Tehniskās un profesionālās spējas

Pasūtītājs izvērtē to, kādas spējas ir objektīvi nepieciešamas iepirkuma līguma izpildei, nosakot prasības veidā, kas nodrošina pēc iespējas lielākam ieinteresēto piegādātāju lokam iespēju piedalīties iepirkuma procedūrā. PIL regulējums⁴³ nosaka, kā var apliecināt piegādātāja tehniskās un profesionālās spējas, norādītais pierādījumu veidu uzskaitījums ir izsmelošs, līdz ar to pasūtītājam nav pamata prasīt, lai minētais tiktu apliecināts veidos, kas nav norādīti PIL regulējumā. Pasūtītājs, nosakot katru prasību, norāda arī, kādi dokumenti vai citi pierādījumi ir iesniedzami, lai apliecinātu attiecīgās tehniskās un profesionālās spējas. Pasūtītājam, nosakot iesniedzamos dokumentus, jāņem vērā konkrēto pieprasīto dokumentu iegūšanas iespējas, tāpēc ieteicams nolikumā prasību par konkrētiem dokumentiem papildināt ar norādi „vai citi dokumenti”. Arī vairāku obligāti iesniedzamu dokumentu pieprasīšana vienas un tās pašas prasības apliecināšanai uzskatāma par nesamērīgu un rada nepamatotu administratīvo slogu piegādātājam.

Piegādātājs drīkst balstīties uz citu personu tehniskajām un profesionālajām iespējām.⁴⁴ Tādēļ arī šajā gadījumā iepirkuma dokumentācijā būtu jānorāda, ka piegādātājam jāiesniedz pierādījumi (personu, uz kuru iespējām pretendents balstās, apliecinājums vai vienošanās), ka tā rīcībā būs nepieciešamie resursi. Piegādātājs šajā gadījumā drīkst balstīties uz citu personu iespējām tikai tad, ja šīs personas veiks būvdarbus vai sniegs pakalpojumus, kuru izpildei attiecīgās spējas ir nepieciešamas. Atšķirībā no situācijas, kad piegādātājs balstās uz citu personu iespējām, lai pierādītu finanšu rādītāju atbilstību, šajā gadījumā pasūtītājam nav pamata prasīt solidāru atbildību. Ja tiek slēgts būvdarbu vai pakalpojuma līgums vai ja piegādes līgums ietver arī preces iebūvēšanu vai uzstādīšanu, pasūtītājs iepirkuma dokumentācijā drīkst izvirzīt prasību, lai noteiktus īpaši svarīgus uzdevumus pildītu pats pretendents vai personu apvienības dalībnieks, kam attiecīgās spējas piemīt, taču tas nenožīmē darba apjoma noteikšanu procentos.

(3) Piegādātāja tehniskās un profesionālās spējas atbilstoši būvdarbu, piegādes vai pakalpojuma raksturam, kvantitātei, svarīguma pakāpei un lietojumam var apliecināt ar:

1) informāciju par veiktajiem būvdarbiem, pievienojot izziņas un atsauksmes par svarīgāko darbu izpildi ne vairāk kā piecos iepriekšējos gados, izņemot gadījumu, kad konkurences veicināšanai pasūtītājs ir noteicis garāku pieredzes apliecināšanas termiņu;

2) informāciju par būtiskākajām veiktajām piegādēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, pievienojot izziņas un atsauksmes ne vairāk kā par trim iepriekšējiem gadiem, norādot summas, laiku un saņēmējus (publiskas vai privātas personas). Ja tas nepieciešams

⁴³ PIL 46. panta trešā daļa

⁴⁴ PIL 46. panta ceturtnā daļa

konkurences veicināšanai, pasūtītājs var noteikt garāku pieredzes apliecināšanas termiņu;

Ja pasūtītājs vēlas pārliecināties par piegādātāja pieredzi saistībā ar iepirkuma priekšmetu, ir jāprasa apliecināt konkrētu pieredzi noteiktajā periodā, proti, jāprasa informācija par veiktajiem būvdarbiem, piegādēm vai sniegtajiem pakalpojumiem, nevis nostrādātajiem gadiem kā tādiem. Ar informāciju par nostrādātajiem gadiem pieredzi var apliecināt, tikai tad ja tas ir vienīgais veids, kādā objektīvi var pārliecināties par atbilstošas pieredzes esamību.

Piemēram, kvalifikācijas prasība „*pretendents iepriekšējo 3 gadu laikā ir izpildījis vismaz 2 līdzīga apjoma un satura pakalpojumu līgumus*” ir pieļaujama prasība pieredzes apliecināšanai (definējot, kas tiek uzskatīts par līdzīga satura un apjoma pakalpojumiem), taču prasība „*pretendentam ir 3 gadu pieredze attiecīgo pakalpojumu sniegšanā*” lielākoties nebūtu atbilstoša (taču atsevišķos gadījumos varētu tikt izmantota attiecībā uz speciālistu, piemēram, pasniedzēju pieredzi).

Tā kā atbilstoši PIL regulējumam pretendents tehniskās un profesionālās spējas drīkst apliecināt ar pieredzi, kas ir iegūta ne vairāk kā piecos iepriekšējos gados būvdarbu gadījumā un ne vairāk kā trīs iepriekšējos gados attiecībā uz piegādēm un pakalpojumiem, tad pasūtītājam nolikumā nav tiesību norādīt īsāku pieredzes apliecināšanas periodu. Tomēr šo periodu drīkst noteikt garāku, ja tas nepieciešams konkurences veicināšanai.⁴⁵ Noteikt garākus termiņus konkurences paplašināšanai pasūtītājs drīkst, kad, piemēram, tiek veikti specifiski būvdarbi, kam līdzīgi ir tikuši veikti konkrētā laika periodā, kas neiekļaujas iepriekšējos piecos gados.

Ja tiek iepirkti būvuzraudzības vai autoruzraudzības pakalpojumi, pasūtītājs paredz, ka pretendenta un tā piesaistīto speciālistu pieredze ir apliecināma tāpat kā būvdarbu līgumu gadījumā – ar informāciju par būvdarbu objektiem (to apjomu, veidu un izpildes termiņu), iepriekšējo piecu gadu periodā.

Pretendentam ir jāļauj apliecināt pieredzi par periodu līdz piedāvājumu iesniegšanas brīdim.

Lai arī pieredzes pierādīšanai tiek noteikti konkrēti iepriekšējie gadi, tomēr pasūtītājam nav pamata neatzīt aktuālu pieredzi, kas iegūta kārtējā gada laikā. To, ka tiks atzīta arī pēdējā gada laikā līdz piedāvājuma iesniegšanas brīdim gūtā pieredze, ir jānorāda nolikumā.

Piemēram, pakalpojumu līguma gadījumā (piedāvājumu iesniegšanas termiņš – 2019. gada aprīlis) nosakot, ka pieredze apliecināma par iepriekšējiem 3 gadiem – 2016., 2017. un 2018. gadu –, jānorāda, ka pieredzi var apliecināt arī par 2019. gadu, proti, par periodu līdz piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām. Nolikumā šo prasību var formulēt šādi:

Pretendentam iepriekšējo 3 (trīs) gadu laikā (no 2016. gada līdz piedāvājuma iesniegšanas dienai) ir pieredze ... [pasūtītājs raksturo nepieciešamo pieredzi].

Gadījumā, ja iepirkuma procedūras nolikums tiek sagatavots un iepirkuma procedūra izsludināta gada nogalē, pasūtītājs ir tiesīgs izvēlēties pieredzes apliecināšanas periodu noteikt,

⁴⁵ PIL 46. panta trešās daļas 1. un 2. punkts

skaitot iepriekšējos gadus no tā gada, kurā iepirkuma procedūra tiek izsludināta, vai arī skaitot iepriekšējos gadus no tā gada, kad pieteikumi/piedāvājumi tiks atvērti.

Piemēram, pakalpojuma līguma gadījumā, izsludinot iepirkumu 2018. gada decembrī,

1) kā pieredzes apliecināšanas periodu nosaka 2017., 2016. un 2015. gadu (pieļaujot apliecināt pieredzi par 2018. gadu, kā arī 2019. gadā līdz pieteikumu/piedāvājumu iesniegšanas brīdim)

vai

2) kā pieredzes apliecināšanas periodu nosaka 2018., 2017. un 2016. gadu (pieļaujot apliecināt pieredzi 2019. gadā līdz pieteikumu/piedāvājumu iesniegšanas brīdim).

PIL 46. panta trešās daļas 1. un 2. punktā minētās izziņas var būt jebkādi dokumenti, kas apliecina to, ka konkrētie būvdarbi, piegādes vai pakalpojumi ir veikti, piemēram, pieņemšanas – nodošanas akts būvdarbu gadījumā, pavadzīmes u.c.). Pieprasot konkrētas izziņas, pasūtītājam jāievēro, lai piegādātājam netiek radīts pārlietu liels administratīvais slogs.

Minētais PIL regulējums atļauj šo informāciju apliecināt ne tikai ar izziņām, bet arī ar iepriekšējo pasūtītāju atsauksmēm. Izvirzot prasības atsauksmēm, jāņem vērā, ka nav nozīmes atsauksmes izsniegšanas termiņam.

(3) Piegādātāja tehniskās un profesionālās spējas atbilstoši būvdarbu, piegādes vai pakalpojuma raksturam, kvantitātei, svarīguma pakāpei un lietojumam var apliecināt ar:

(..);

3) ziņām par tehnisko personālu vai institūcijām, kas atbild par kvalitātes kontroli, bet, ja tiks veikti būvdarbi, — par tehnisko personālu vai institūcijām, kuras iesaistās būvdarbu veikšanā;

Ja iepirkuma paredzamā līgumcena ir vienāda ar Robežvērtībām vai lielāka, atbilstoši PIL 47. pantam nolikumā var pieprasīt, lai pretendents būtu tāda kvalitātes nodrošināšanas sistēma, ko ir apstiprinājusi akreditēta institūcija, piemēram, ISO kvalitātes standarts. Ja pasūtītājs vēlas noteikt kvalitātes vadības prasības iepirkumos, kuru paredzamā līgumcena nesasniedz Robežvērtības, tas ir tiesīgs to darīt, pamatojoties uz PIL 46. panta trešās daļas 3. punktu. Pasūtītājs drīkst prasīt, piemēram, paša pretendenta veidotu kvalitātes nodrošināšanas pasākumu aprakstu, ņemot vērā iepirkuma priekšmeta būtību un specifiku.

(3) Piegādātāja tehniskās un profesionālās spējas atbilstoši būvdarbu, piegādes vai pakalpojuma raksturam, kvantitātei, svarīguma pakāpei un lietojumam var apliecināt ar:

(..);

7) būvdarbu veicēja vai pakalpojumu sniedzēja personāla izglītību vai profesionālo kvalifikāciju apliecinājošiem dokumentiem, ja personāla izglītība vai profesionālā kvalifikācija netiek paredzēta kā viens no piedāvājuma izvērtēšanas kritērijiem;

Pasūtītājam, arī prasot konkrētus apliecinājumus personāla izglītībai vai kvalifikācijai, ir jāpieļauj iespēja, ka speciālista kvalifikācijas atbilstībai var iesniegt arī citus pierādījumus.

Piemēram, projektu vadītāja profesionālo kvalifikāciju var apliecināt gan augstākā izglītība projektu vadības jomā, gan augstākā izglītība jebkurā jomā un sertifikāts projektu vadībā.

Attiecībā uz ārvalstu speciālistiem⁴⁶, kas piesakās iepirkumos, lai nodrošinātu īslaicīgu pakalpojumu sniegšanu, uz piedāvājumu iesniegšanas brīdi var prasīt iesniegt tikai profesionālo kvalifikāciju apliecinošus dokumentus atbilstoši attiecīgā speciālista valsts izvirzītajām prasībām, nevis kvalifikācijas atzīšanas apliecību, jo atzīšanas process šādiem speciālistiem nav jāiziet. Attiecīgi iepirkuma dokumentācijā var tikt izvirzītas prasības par deklarācijas iesniegšanu atzīšanas institūcijā pēc lēmuma par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu, tomēr katrā konkrētajā gadījumā pasūtītājam jāizvērtē, vai attiecībā uz konkrēto profesiju (speciālistu) ir atļauts pārbaudīt profesionālo kvalifikāciju un noteikt kvalifikācijas atbilstības pārbaudi (attiecīgi – vai ir atļauts prasīt atļauju uz līguma izpildes brīdi vai arī pietiek vienīgi ar to, ka attiecīgais speciālists ir iesniedzis deklarāciju atzīšanas institūcijai). Tāpat nav pamatoti iekļaut prasību nolikumā, saskaņā ar kuru ārvalstu speciālistiem jau uz piedāvājumu iesniegšanas brīdi jāiesniedz Latvijas tiesību aktiem atbilstoši speciālistu kvalifikāciju un izglītību apliecinājoši dokumenti (proti, Latvijā atzīti dokumenti). IUB tīmekļvietnes sadaļā „[Skaidrojumi un ieteikumi](#)” ir pieejams skaidrojums „*Par iepirkuma dokumentācijā izvirzītajām prasībām attiecībā uz kvalifikācijas atzīšanu ar būvniecību saistītajās specialitātēs*”.

Izvirzot prasības speciālistiem nepieciešamajai pieredzei, pasūtītājs ņem vērā PIL 46. panta trešās daļas 1. un 2. punktā noteiktos pieredzes apliecināšanas periodus. Jāņem vērā, ka atsaukšanas speciālistiem ne vienmēr tiek izdotas (parasti pasūtītāji tās izdod piegādātājiem), tādēļ jāparedz tiesības papildināt atsauksmi ar citiem pierādījumiem par konkrētā speciālista iesaisti konkrētā līguma izpildē.

*(3) Piegādātāja tehniskās un profesionālās spējas atbilstoši būvdarbu, piegādes vai pakalpojuma raksturam, kvantitātei, svarīguma pakāpei un lietojumam var apliecināt ar:
(..);
8) to pasākumu aprakstu, kurus piegādātājs plāno veikt vides aizsardzības prasību ievērošanai iepirkuma līguma izpildes laikā;*

Ja iepirkuma paredzamā līgumcena ir vienāda ar Robežvērtībām vai lielāka, atbilstoši PIL 48. pantam nolikumā var pieprasīt, lai pretendents būtu tādi vides vadības standarti, ko ir apstiprinājusi akreditēta institūcija. Līdzīgi kā attiecībā uz kvalitātes kontroli, ja pasūtītājs vēlas noteikt prasības par vides vadības standartiem iepirkumos, kuru paredzamā līgumcena nesasniedz Robežvērtības, tas ir tiesīgs to darīt, pamatojoties uz PIL 46. panta trešās daļas 8. punktu. Pasūtītājs drīkst prasīt, piemēram, paša pretendenta veidotu vides vadības standartu aprakstu, ņemot vērā iepirkuma priekšmeta būtību un specifiku.

*(3) Piegādātāja tehniskās un profesionālās spējas atbilstoši būvdarbu, piegādes vai pakalpojuma raksturam, kvantitātei, svarīguma pakāpei un lietojumam var apliecināt ar:
(..);
12) attiecībā uz piegādājamām precēm:
a) paraugiem, aprakstiem vai fotogrāfijām, kuru autentiskumu apliecina, ja pasūtītājs to pieprasa,
b) kvalitātes kontroles institūcijas (kuras kompetence ir atzīta) sertifikātu, kas apliecina preces atbilstību noteiktām tehniskajām specifikācijām vai standartiem.*

⁴⁶ Atbilstoši likuma „Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu” 42. panta pirmās un otrās daļas regulējumam

Pasūtītājs ir tiesīgs pieprasīt piegādātājam kopā ar piedāvājumu iesniegt piegādājamo preču paraugus, aprakstus, fotogrāfijas, kā arī sertifikātus, kas apliecina preces atbilstību noteiktām tehniskajām specifikācijām vai standartiem. Ņemot vērā, ka pasūtītājs piedāvājumam prasa pievienot tikai tādu informāciju vai dokumentus (tajā skaitā, piemēram, preču paraugus), ko ir paredzēts vērtēt, ir nepieciešams rūpīgi izsvērt, kādā veidā tiks vērtēta minētās informācijas un dokumentu atbilstība. Preču paraugu iesniegšana ir saistīta ar papildu izmaksām piegādātājam, tāpēc ir rūpīgi izvērtējams, vai tiešām to ir pamats pieprasīt visiem piegādātājiem kopā ar piedāvājumu, ņemot vērā, ka pasūtītājam ir tiesības pieprasīt preču paraugus piedāvājumu vērtēšanas gaitā⁴⁷, piemēram, tikai tiem piegādātājiem, kas atbilst kvalifikācijas prasībām, vai pat tikai potenciālajam uzvarētājam.

4.2.4. Prasības piegādātāju apvienībām

Pasūtītājam, definējot prasības pretendentiem attiecībā uz saimniecisko un finansiālo stāvokli vai tehniskajām un profesionālajām spējām, nolikumā būtu jāiekļauj norādes par to, kā attiecīgās kvalifikācijas prasības izpildīt piegādātāju apvienībām.⁴⁸

Pasūtītājs nedrīkst izvirzīt prasības attiecībā uz saimniecisko un finansiālo stāvokli vai tehniskajām un profesionālajām spējām attiecināt uz katru piegādātāju apvienības dalībnieku.

Piegādātāju apvienības dalībnieki, vienojoties par tās izveidi, ir tiesīgi savā starpā nodalīt atbildības apjomu, kā rezultātā ir iespējama situācija, kurā kāds no piegādātāju apvienības dalībniekiem nav finansiāli atbildīgs par iepirkuma līguma izpildi, un šādā gadījumā nav pamatoti attiecīgajam dalībniekam atsevišķi izvirzīt visas tās prasības saimnieciskā un finansiālā stāvokļa apliecināšanai, kuras ir izvirzītas attiecībā uz pretendentu, līdz ar to prasību, piemēram, par finanšu apgrozījumu, likviditātes koeficientu un pašu kapitālu samērīgi būtu noteikt vienīgi attiecībā uz tādiem piegādātāju apvienības dalībniekiem, uz kuru saimnieciskajām un finansiālajām iespējām piegādātājs balstās un kuri būs finansiāli atbildīgi par līguma izpildi.

Arī attiecībā uz prasībām piegādātāja tehniskajām un profesionālajām spējām pasūtītājs var noteikt, ka izvirzītās prasības var izpildīt piegādātāju apvienības dalībnieki kopā (proti, summējot tās dalībnieku spējas), vienlaikus pasūtītājs, ņemot vērā iepirkuma priekšmeta specifiku vai sarežģītību, var noteikt arī specifiskākus noteikumus attiecībā uz to, kā piegādātāju apvienībām jāizpilda izvirzītās prasības.

Piemēri, kā piegādātāju apvienībām var prasīt izpildīt kvalifikācijas prasības attiecībā uz nepieciešamo pieredzi:

- prasītā pieredze jāuzrāda vismaz vienam no piegādātāju apvienības dalībniekiem;
- ja prasīta divu pieredzi apliecināšu līgumu izpilde, šo prasību var izpildīt divi apvienības dalībnieki, katrs uzrādot vienu prasībām atbilstošu līgumu;

⁴⁷ PIL 41. panta astotā daļa

⁴⁸ PIL 13. panta piektā daļa

- prasību attiecībā uz pretendenta tehniskām un profesionālajām spējām piegādātāju apvienība var izpildīt, summējot pieredzes būvobjektus, bet nedrīkst summēt objektos veicamo darbu veidus un/vai būvdarbu apjomus.

Piemēri prasībām attiecībā uz piegādātāju apvienību saimniecisko un finansiālo stāvokli:

- pretendenta gada vidējais finanšu apgrozījums iepriekšējos 3 pārskata gados ir ne mazāks kā xxx euro. Piegādātāju apvienība šo prasību var izpildīt kopumā, summējot apgrozījumu;
- pretendenta gada finanšu apgrozījums iepriekšējos 3 pārskata gados (2016., 2017., 2018. gads) ir ne mazāks kā xxx euro. Ja pretendents ir piegādātāju apvienība, tad vismaz vienam tās dalībniekiem jābūt nepieciešamajam finanšu apgrozījumam noteiktā apmērā;
- vismaz vienam no piegādātāju apvienības dalībniekiem jāpierāda vismaz 50% no prasītā apgrozījuma;
- ja piedāvājumu iesniedz personālsabiedrība vai piegādātāju apvienība, tad personālsabiedrības vai piegādātāju apvienības biedriem/ dalībniekiem, uz kuru finansiālajām spējām pretendents balstās un kuri būs finansiāli atbildīgi par līguma izpildi, katram atsevišķi likviditātes koeficientam ir jābūt ne mazākam kā viens.

Pasūtītājs nav tiesīgs noteikt konkrētu juridisko statusu, kādā piegādātāju apvienībām ir jāorganizējas, lai iesniegtu piedāvājumu atklātā konkursā. Tomēr gadījumā, ja tiek slēgts būvdarbu līgums, pasūtītājs ir tiesīgs iepirkuma dokumentācijā noteikt, ka, ja piedāvājumu iesniedz piegādātāju apvienība, kura paredzējusi būt galvenais būvdarbu veicējs (ģenerāluņēmējs), tad piegādātāju apvienība nevar izvēlēties iespēju slēgt sabiedrības līgumu (ņemot vērā, ka Latvijas Republikas Būvkomersantu reģistrā ir iespējams reģistrēt tikai attiecīgi reģistrētu pilnsabiedrību vai komandītsabiedrību (nevis personu apvienību, kas noslēgusi sabiedrības līgumu)). Savukārt gadījumā, ja tikai kāds no piegādātāju apvienības biedriem ir ģenerāluņēmējs (kas attiecīgi tiks reģistrēts Latvijas Republikas Būvkomersantu reģistrā), tad ir pieļaujams, ka piegādātāju apvienības biedru starpā tiek slēgts sabiedrības līgums.

4.3. Eiropas vienotais iepirkuma procedūras dokuments

Piegādātājs kā sākotnējo pierādījumu par atbilstību kvalifikācijas prasībām drīkst iesniegt EVIPD (*ESPD - European Single Procurement Document*).⁴⁹ Attiecīgi pasūtītājam iepirkuma nolikumā ir jānorāda šāda iespēja un jāpaskaidro, kā šāds dokuments ir iesniedzams. Pasūtītājam, izmantojot [EVIPD sagatavošanas rīku](#), primāri būtu vēlams izveidot EVIPD sagatavi, ko piegādātājs var lejupielādēt, aizpildīt un pievienot piedāvājumam elektroniski, attiecīgi informācija, kā to veikt, jāpublicē nolikumā.

Piemēram, pasūtītājs izveido sagatavi, pievieno to iepirkuma dokumentācijai *xml* formātā. Tādā gadījumā nolikumā norāda, ka iepirkuma dokumentācijai pievienoto EVIPD veidlapas *xml* datni pretendents var aizpildīt, izmantojot EIS izveidoto rīku, un pievienot pieteikumam vai piedāvājumam, norādot saiti uz to.

⁴⁹ PIL 49. panta pirmā daļa

Nolikumā ir arī jāiekļauj informācija par to, par kādiem subjektiem pretendents ir jāiesniedz EVIPD, proti, tas ir jāiesniedz arī par katru piegādātāju apvienības dalībnieku (arī par katru personālsabiedrības dalībnieku, ja pretendents ir personālsabiedrība), par katru personu, uz kuras iespējams pretendents balstās, lai apliecinātu, ka tā kvalifikācija atbilst paziņojumā par līgumu vai iepirkuma procedūras dokumentos noteiktajām prasībām, kā arī par katru tā norādīto apakšuzņēmēju, kura veicamo būvdarbu vai sniedzamo pakalpojumu vērtība ir vismaz 10 % no iepirkuma līguma vērtības. Pasūtītājam iepirkuma procedūras dokumentos būtu skaidri jānorāda tās konkrētās EVIPD daļas, kuras jāaizpilda pretendenta apakšuzņēmējiem, kuru veicamo būvdarbu vai sniedzamo pakalpojumu vērtība ir vismaz 10% no iepirkuma līguma vērtības, respektīvi, šādiem apakšuzņēmējiem ir jāaizpilda tikai tā daļa, kas attiecas uz izslēgšanas noteikumiem. Savukārt personām, uz kuru spējam piegādātājs balstās, ir jāaizpilda sadaļa par izslēgšanas noteikumiem, kā arī jānorāda informācija attiecībā uz tiem atlases kritērijiem, par kuriem piegādātājs uz konkrēto personu ir balstījies.

Gadījumā, ja pretendents, kuram iepirkuma procedūrā tiks piešķirtas iepirkuma līguma slēgšanas tiesības, ir iesniedzis EVIPD kā sākotnējo pierādījumu atbilstībai pretendenta atlases prasībām, iepirkuma komisija pirms lēmuma pieņemšanas pieprasa iesniegt dokumentus, kas apliecina pretendenta atbilstību prasībām. Informāciju par to, ka uzvaras gadījumā šādi dokumenti tiks pieprasīti, ir ieteicams norādīt iepirkuma nolikumā (drīkst citēt atbilstošo Noteikumu punktu⁵⁰).

EVIPD iesniegšana pasūtītājam atvieglo atbilstības pretendenta atlases prasībām izvērtēšanas procesu, jo vienotā formā iesniegtus dokumentus ir vieglāk izvērtēt. Piegādātājam šāda dokumenta iesniegšana ietaupa laiku, kas citādi tiktu pavadīts, sagatavojot atbilstošus pierādījumus.

Sankciju likumā noteiktie izslēgšanas noteikumi ir iekļauti valsts tiesību normās paredzētajos izslēgšanas iemeslos EVIPD sagataves III daļas „Izslēgšanas iemesli” D sadaļā.

4.4. Prasības attiecībā uz apakšuzņēmējiem

Atklāta konkursa nolikumā pasūtītājam ir jānorāda, ka, gadījumā, ja pretendents līguma izpildei plāno piesaistīt apakšuzņēmējus, piedāvājumā ir jānorāda visi tie apakšuzņēmēji (un tiem nododamās līguma daļas), kas sniegs pakalpojumus vai veiks būvdarbus vismaz 10 % apmērā no kopējās līgumcenas. Minētā prasība jānosaka arī piegādes līgumā, jo arī tā izpildē piegādātājs var paredzēt piegādē ietvertu pakalpojumu vai būvdarbu izpildi (ja tādus paredz iepirkuma priekšmets) uzticēt apakšuzņēmējiem.

Pasūtītājs nolūkā pārliecināties, ka piegādātājs spēs izpildīt iepirkuma līgumu, ir tiesīgs pieprasīt, lai pretendents savā piedāvājumā norāda tās iepirkuma līguma daļas, kuras nodos izpildei apakšuzņēmējiem, kā arī visus paredzamos apakšuzņēmējus (neatkarīgi no tā, vai apakšuzņēmējam nododamo būvdarbu vai pakalpojumu vērtība sasniedz 10 % vai nē).⁵¹

⁵⁰ Noteikumu 17. punkts

⁵¹ PIL 63. panta pirmā daļa

Jāņem vērā, ka izslēgšanas nosacījumu pārbaude attiecināma tikai uz tiem pretendenta piesaistītajiem apakšuzņēmējiem, kuriem nododamo darbu vērtība ir 10 % vai lielāka, kā arī uz tiem pretendenta piesaistītajiem apakšuzņēmējiem, uz kuriem pretendents balstās, lai apliecinātu savas kvalifikācijas atbilstību iepirkuma dokumentācijā noteiktajām prasībām. Tas attiecas arī uz pārbaudi par sankciju esamību.

Pasūtītājam nav tiesību ierobežot apakšuzņēmējiem nododamo darbu apjomu, proti, pretendents ir tiesīgs nodot apakšuzņēmējiem veicamos darbus pretendenta izvēlētajā apjomā, vienlaikus kā galvenais darbuzņēmējs saglabājot atbildību par šo darbu izpildi attiecībā pret pasūtītāju. Tomēr pasūtītājam ir tiesības noteikt, lai tad, ja tiek slēgts būvdarbu vai pakalpojuma līgums vai ja piegādes līgums ietver arī preces iebūvēšanu vai uzstādīšanu, īpaši svarīgus uzdevumus pildītu pats pretendents vai personu apvienības dalībnieks, nevis apakšuzņēmējs.⁵² Šādā gadījumā ir jānorāda tieši konkrēti darbi vai pakalpojumi, nevis aizliegums nodot procentuālu daļu no līguma.

Būvdarbu līguma gadījumā un pakalpojuma līguma gadījumā, ja pakalpojumi tiek sniegti pasūtītāja objektā, pasūtītājs iepirkuma nolikumā iekļauj prasību par to, ka pēc iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas un ne vēlāk kā uzsākot iepirkuma līguma izpildi, pretendents iesniedz būvdarbos vai pakalpojumu sniegšanā iesaistīto apakšuzņēmēju sarakstu, kurā norāda apakšuzņēmēja nosaukumu, kontaktinformāciju un to pārstāvēttiesīgo personu.⁵³ Sarakstā jānorāda arī piegādātāja apakšuzņēmēja apakšuzņēmēji. Nolikumā arī jānorāda, ka iepirkuma līguma izpildes laikā piegādātājam ir pienākums paziņot pasūtītājam par jebkurām minētās informācijas izmaiņām, kā arī papildināt sarakstu ar informāciju par apakšuzņēmēju, kas tiek vēlāk iesaistīts būvdarbu veikšanā vai pakalpojumu sniegšanā. Minētās informācijas pieprasīšana ir nozīmīga, jo tādā veidā pasūtītājs var kontrolēt līguma izpildē iesaistīto apakšuzņēmēju esību, proti, veicot pārbaudes, sekot, vai piegādātājs bez pasūtītāja piekrišanas patvaļīgi nemaina apakšuzņēmējus, kurus tas, iesniedzot piedāvājumu, bija apņēmis piesaistīt iepirkuma līguma izpildē (piemēram, balstījies uz to profesionālajām spējām).

4.5. Mazā vai vidējā uzņēmuma statuss

Ņemot vērā to, ka paziņojumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu/par rezultātiem veidlapās ir jānorāda informācija par to, vai iepirkuma procedūrā piedāvājumus ir iesnieguši tādi uzņēmumi, kas atbilst mazā vai vidējā uzņēmuma definīcijai, kā arī, vai šādiem uzņēmumiem ir piešķirtas līguma slēgšanas tiesības, pasūtītājam iepirkuma procedūras dokumentos jāiekļauj nosacījums, ka piegādātājam un tā apakšuzņēmējiem jāsniedz informācija par to atbilstību mazā vai vidējā uzņēmuma statusam. Informācija par to, kādi uzņēmumi atbilst mazā un vidējā uzņēmuma statusam, ir pieejama IUB tīmekļvietnes sadaļā „[Skaidrojumi un ieteikumi](#)” („Skaidrojums par mazajiem un vidējiem uzņēmumiem”).

5. Piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji

Pasūtītājam par iepirkuma konkursa uzvarētāju ir jāatzīst tas pretendents, kurš ir piedāvājis saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, ko drīkst noteikt, salīdzinot: 1) izmaksas, piemērojot efektivitātes pieeju, 2) cenu vai izmaksas kopā ar kvalitātes kritērijiem, kas saistīti ar iepirkuma

⁵² PIL 46. panta piektā daļa

⁵³ PIL 63. panta ceturtnā daļa

priekšmetu, 3) tikai cenu (ja sagatavotā tehniskā specifikācija ir detalizēta un citiem kritērijiem nav būtiskas nozīmes piedāvājuma izvēlē⁵⁴).

Piemēram, pasūtītājs vēlas iepirkt darba apģērbu, kam ir jābūt ražotam no izturīga materiāla, jābūt tumšā krāsā, nepieciešama vējjaka un kombinezons, taču nav svarīgs dizains un citi aspekti. Ja pasūtītājs tehniskajā specifikācijā var detalizēti raksturot tam nepieciešamos apģērba parametrus, tad tas ir tiesīgs piedāvājumus izvērtēt, izmantojot tikai cenu (vienlaikus nosakot izšķirošo piedāvājuma izvēles kritēriju gadījumam, kad pēc cenas izvērtēšanas par uzvarētāju būtu atzīstami vairāki pretendenti).

Ja pasūtītājs izvēlas ņemt vērā tikai izmaksas, piemēram, aprites cikla izmaksas, tad ir jānorāda skaidra aprēķinu metodika, pēc kā izmaksas tiks noteiktas, kā arī aprēķina veikšanai nepieciešamos datus, kas būs jāiesniedz pretendentiem.⁵⁵

Aprites cikla izmaksas pilnībā vai daļēji ietver šādas produkta, pakalpojuma vai būvdarbu izmaksas:

- 1) izmaksas, kas rodas pasūtītājam vai citiem lietotājiem, piemēram:
  - a) ar iegādi saistītas izmaksas,
  - b) lietošanas izmaksas (piemēram, elektroenerģijas un citu resursu patēriņš),
  - c) apkopes izmaksas,
  - d) aprites cikla beigu izmaksas (piemēram, savākšanas un reģenerācijas izmaksas);
- 2) produkta, pakalpojuma vai būvdarbu aprites ciklā radušās un ar ietekmi uz vidi saistītas izmaksas (piemēram, siltumnīcefekta gāzu un citu piesārņotāju emisiju izmaksas, uz klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos klimata pārmaiņām vērstu pasākumu izmaksas), ja tās var izteikt naudas izteiksmē un pārbaudīt.

Gadījumā, ja pasūtītājs plāno iegādāties autotransportlīdzekļus, tas iepirkuma dokumentācijā norāda, ka piedāvājumu vērtēšanā izmantos IUB tīmekļvietnē pieejamo [kalkulatoru transportlīdzekļa darbmūža ekspluatācijas izmaksu aprēķinam, savukārt](#) pretendentiem prasa norādīt parametrus, kas nepieciešami, lai kalkulatoru izmantotu (piemēram, CO₂ emisijas u.c.).⁵⁶ Izmantojot šo kalkulatoru, pasūtītājs izsaka transportlīdzekļa darbmūža ekspluatācijas izmaksas naudas izteiksmē, kuras vēlāk vērtē saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvērtēšanas kritērija ietvaros.

Tāpat pasūtītājs noteiktu preču aprites cikla izmaksu aprēķināšanai var izmantot kalkulatorus, kas pieejami Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas tīmekļvietnē un kas paredzēti enerģiju patērējošu preču kopējo iegādes un ikgadējās lietošanas izmaksu aprēķināšanai.

Ja saimnieciski izdevīgākais piedāvājums tiek noteikts, vērtējot gan cenu vai izmaksas, gan kvalitātes kritērijus, nolikumā jānorāda šāda informācija:

- visi piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji (t.sk. cena);
- kritēriju vērtības un, ja attiecināms, vērtību diapazoni;
- piedāvājuma izvēles algoritms saskaņā ar norādītajiem kritērijiem;
- apraksts, kā tiks piemērots katrs no kritērijiem.

⁵⁴ PIL 51. panta ceturrtā daļa

⁵⁵ PIL 52. panta otrā daļa

⁵⁶ Skat. Ministru kabineta 2017.gada 28.februāra noteikumus Nr.106 "Noteikumi par autotransporta līdzekļu kategorijām, kuru iepirkumos piemēro īpašas prasības, un autotransporta līdzekļu ekspluatācijas izmaksu aprēķināšanas metodiku"

Jāņem vērā, ka kvalitātes kritērijus drīkst noteikt tikai tādus, kas saistīti ar iepirkuma līguma priekšmetu.

Tā kā kritērijiem ir jābūt tieši saistītiem ar līguma priekšmetu, vērtējot, piemēram, tehniskās priekšrocības, var tikt vērtēts tikai tehniskais risinājums, kas tiks izmantots līguma izpildē un var nodrošināt efektīvāku un kvalitatīvāku līguma izpildi, nevis, piemēram, pasūtītāja rīcībā esošie tehniskie resursi, kas attiecas uz pretendenta kvalifikācijas novērtēšanu un kuru esamība liecina vienīgi par spēju izpildīt līgumu, nevis lielāku priekšrocību esamību konkrētā līguma izpildē.

Pasūtītājs vērtēšanas kritērijus var noteikt, piemēram, attiecībā uz:

- kvalitāti (materiāls, apstrāde, izturība, drošums, atbilstība noteiktiem kvalitātes standartiem),
- līguma izpildē iesaistītā personāla pieredzi un profesionālo kvalifikāciju (ņemot vērā šīs apakšnodaļas skaidrojumu attiecībā uz to pašu aspektu vērtēšanu atlases prasībās un kvalitātes kritērijos),
- tehniskajām priekšrocībām (ātrdarbība, jauda, atmiņas apjoms, tehnoloģijas),
- estētiskajām un funkcionālajām prasībām (izskats, sajūtas lietojot, izmantošanas ērtums),
- vides prasībām, piemēram:
  - iegādāto preču ražošanā nav iesaistītas toksiskas vielas,
  - pakalpojumi tiek sniegti, izmantojot energoefektīvas iekārtas,
  - produktu piegāde (videi draudzīgākā veidā),
  - preču iesaiņojums, tā atpakaļpieņemšana,
  - būvdarbu un pakalpojumu līgumu gadījumā – atkritumu maksimāla samazināšana un resursu efektivitāte,
- ievērotajiem drošības pasākumiem,
- sociālajām prasībām, ja tās nerada tiešu vai netiešu diskrimināciju piegādātājiem no citām valstīm un ir saistītas ar līguma priekšmetu, piemēram:
  - attiecīgais produkts ir taisnīgas tirdzniecības produkts,
  - personu ar invaliditāti un neaizsargātu grupu locekļu sociālā integrācija,
  - ilgstošo bezdarbnieku vai jauniešu iesaistīšana līguma izpildē, apmācība,
  - pieejamība personām ar invaliditāti,
  - projektēšana visu lietotāju ērtībām (universālā dizaina principi).

Ir svarīgi nošķirt pretendenta atlases prasību izvērtēšanu no piedāvājumu vērtēšanas. Piemēram, prasības pretendenta pieredzei drīkst noteikt tikai kā kvalifikācijas prasību. Vienlaikus pretendenta piedāvāto speciālistu profesionālo kvalifikāciju un pieredzi drīkst vērtēt arī saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvērtēšanas kritēriju ietvaros, ja šo speciālistu kvalifikācija un pieredze var būtiski ietekmēt līguma izpildes kvalitāti.

Pasūtītājs nav tiesīgs kā piedāvājuma vērtēšanas kritērijus noteikt tādus ar pretendenta kvalifikāciju saistītus kritērijus, kas jau tikuši izvērtēti pretendenta atlases posmā.

Piemēram, ja atlases prasībās kā minimālā prasība ir izvirzīta 3 gadu pieredze speciālistam, tad kā piedāvājuma izvērtēšanas kritēriju ar punktiem nevar vērtēt lielāku pieredzi, piemēram, 4 vai 5 gadu pieredzi; minētais ir attiecināms arī uz pieredzē veikto projektu skaitu. Tomēr papildus var vērtēt tās pašas izglītības vai kvalifikācijas citus aspektus, piemēram, kā minimālā atlases prasība speciālistam ir izvirzīta juridiskā izglītība, bet cita veida papildu izglītību var vērtēt piedāvājuma izvēles kritērija ietvaros. Tāpat varētu tikt vērtēta specifiska

pieredze, piemēram, projektos, kuros ievērotas konkrētas vides aizsardzības prasības (ja pieredze šāda veida projektos nav vienlaikus izvirzīta kā atlases prasība).

Pasūtītājam nolikumā jānosaka tādi izvērtēšanas kritēriji, kas ļauj veikt objektīvu piedāvājuma izvērtējumu, nav diskriminējoši. Vairāk punkti ir jāparedz tajos kritērijos, kuru nozīme ir svarīgāka piedāvājuma izvēlē, jābūt skaidri saprotamam, cik punktus katrā situācijā piešķirs.

Piemēri neatbilstošiem vērtēšanas kritērijiem.

Iepriekš pasūtītājam sniegtie augstākas kvalitātes pakalpojumi – *diskriminējošs kritērijs*

Punkti tiks piešķirti par piedāvāto transportlīdzekļu tehnisko papildaprīkojumu (vieta bagāžas novietošanai, transportlīdzekļu apgaismojums, pasažieru informēšanas sistēma u.c.) – *pārāk vispārīgs kritērijs, nav skaidrs, par kuru papildaprīkojumu tiks piešķirti punkti.*

Vairāk punktu saņems tas piedāvājums, kurā nav paredzēts izmantot apakšuzņēmējus – *kritērijs nav saistīts ar piedāvājuma kvalitāti, turklāt nepamatoti ierobežo pretendenta tiesības piesaistīt apakšuzņēmējus.*

Vairāk punktu saņems piedāvājums, kurā kā saistību izpildes nodrošinājums noteikts kredītiestādes garantija – *nav saimnieciskā izdevīguma kritērijs - piegādātājam ir tiesības izvēlēties kredītiestādes garantiju, apdrošināšanas polisi vai iemaksu pasūtītāja kontā, ja tāda paredzēta.*

Tiek vērtēts darbu izpildes uzsākšanas termiņš – *pasūtītājs termiņu var noteikt iepirkuma līgumā, no uzsākšanas termiņa nav atkarīga iepirkuma līguma izpildes kvalitāte.*

Izšķirošais piedāvājuma izvēles kritērijs

Izvērtējot saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, var gadīties, ka, piemēram, vairāki pretendenti ir ieguvuši vienādu punktu skaitu vai piedāvājuši vienādu zemāko cenu, tādēļ pasūtītājam atklāta konkursa nolikumā ir jānorāda arī izšķirošais piedāvājuma izvēles kritērijs. Pasūtītājs kā izšķirošo kritēriju ir tiesīgs noteikt tādu, kas saistīts ar tehnisko vai finanšu piedāvājumu, atlases prasībām vai citiem pretendenta piedāvājumā norādītiem rādītājiem, šī informācija obligāti ir jānorāda nolikumā. Tāpat pasūtītājs drīkst kā izšķirošo kritēriju izvēlēties kādu no PIL minētajiem kritērijiem, kas raksturo piegādātāja atbilstību sociālās aizsardzības prasībām.⁵⁷ Praksē bieži kā izšķirošais piedāvājuma izvēles kritērijs tiek noteikts kvalitātes kritērijs, kuram nolikumā noteikta visaugstākā skaitliskā vērtība.

Piemērs neatbilstošam izšķirošajam kritērijam.

Paredzēts, ka, ja ir iesniegti divi vai vairāki piedāvājumi ar vienādu piedāvāto līgumcenu, tad iepirkuma komisija izvēlas to piedāvājumu, kurš ir iesniegts pirmais – piedāvājuma izvēle pēc tā iesniegšanas laika nav vērtējama kā objektīva un nediskriminējoša piedāvājuma izvēles kārtība, šāds noteikums neliecina, ka tiks izvēlēts pasūtītāja vajadzībām visatbilstošākais piedāvājums.

⁵⁷ PIL 51. panta septītā daļa

Pasūtītājs drīkst arī noteikt vairākus izšķirošos piedāvājuma izvēles kritērijus, norādot to izmantošanas secību, savukārt izlozi kā metodi uzvarētāja noteikšanai ieteicams izmantot tikai tādos gadījumos, kad iepriekšminētie kritēriji nav bijuši pietiekami, turklāt izlozi vēlams organizēt, pieaicinot tos pretendētus, kuri iesnieguši līdzvērtīgos piedāvājumus.

6. Iepirkuma līguma projekts

Pasūtītājam iepirkuma nolikumā ir jāiekļauj arī iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās projekts. Sagatavojot iepirkuma līgumu vai vispārīgo vienošanos, jāņem vērā normatīvo aktu prasības attiecībā uz iepirkuma priekšmetā iekļautajiem būvdarbiem, piegādēm un pakalpojumiem, kā arī jāietver vismaz šāda informācija:

- 1) pasūtītāja nosaukums;
- 2) piegādātāja nosaukums;
- 3) iepirkuma priekšmets, tā apjoms, kvalitātes prasības un cita nepieciešamā informācija;
- 4) līgumcena un tās samaksas kārtība, kā arī, ja pasūtītājs paredzējis, maksājumu kārtību apakšuzņēmējiem PIL 63. pantā minētajā gadījumā;
- 5) iepirkuma līguma izpildes termiņš, vieta un nosacījumi;
- 6) līgumslēdzēju pušu atbildība par radītajiem zaudējumiem un iepirkuma līguma neizpildīšanu;
- 7) piedāvājumā norādīto apakšuzņēmēju un personāla nomaiņas un jaunu apakšuzņēmēju un personāla piesaistes kārtība atbilstoši PIL 62. panta noteikumiem;
- 8) iepirkuma līguma grozīšanas kārtība un kārtība, kādā pieļaujama atkāpšanās no iepirkuma līguma (t.sk. atkāpšanās no līguma sankciju esamības dēļ);
- 9) citi noteikumi.

6.1. Līguma termiņš

Iepirkuma līguma termiņš nedrīkst pārsniegt piecus gadus (izņemot PIL 60. panta ceturtajā daļā minēto). Savukārt vispārīgo vienošanos slēdz uz laiku līdz četriem gadiem, izņemot gadījumus, kad objektīvu iemeslu dēļ (it sevišķi, ja to prasa iepirkuma līguma priekšmets) nepieciešams ilgāks vispārīgās vienošanās termiņš.⁵⁸

Līguma termiņā neieskaita garantijas termiņu (ja tajā neveic tādus darbus, kas nav garantijas nodrošināšana, piemēram, tehniskā apkopes, uzturēšana).

6.2. Apakšuzņēmēju un personāla nomaiņa un piesaiste

Informācija par apakšuzņēmēju un personāla nomaiņas kārtību, kā arī jaunu apakšuzņēmēju un personāla piesaistes kārtība ir jāiekļauj jau līgumprojektā. Līgumprojektā būtu jānorāda vismaz atsauce uz PIL 62. pantu, kā arī nepieciešamie nomaiņas noteikumi, ievērojot minēto PIL regulējumu.

Nepieciešamie nomaiņas noteikumi varētu būt, piemēram:

- kādām prasībām jāatbilst apakšuzņēmējam un personālam, lai pasūtītājs piekristu tā nomaiņai, it īpaši gadījumos, kad personāla kvalifikācija tikusi vērtēta, nosakot saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu (gan saskaņā ar nolikumu

⁵⁸ PIL 56. panta ceturta daļa

vērtētās prasības attiecībā uz kvalifikāciju, gan izslēgšanas noteikumi, tai skaitā līguma izpildi ietekmējošu sankciju neesamība);

- kāda informācija jāiesniedz pasūtītājam, lai tas saskaņotu personāla vai apakšuzņēmēju nomaiņu;
- uz kuru datumu tiks pārbaudīti izslēgšanas noteikumi apakšuzņēmēja nomaiņas gadījumā;
- cik dienās pasūtītājs izskatīs saņemto informāciju un dokumentus, kas nepieciešami lēmuma pieņemšanai (maksimums – piecas darbdienas).

Tāpat līgumprojektā ir jābūt iekļautam arī nosacījumam par to, ka ir jāiesniedz līguma izpildē iesaistīto apakšuzņēmēju saraksts un līguma izpildes laikā jāinformē pasūtītājs par visām izmaiņām piegādātāja apakšuzņēmēju sarakstā.⁵⁹

Būvdarbu līguma gadījumā pasūtītājs ir tiesīgs paredzēt, ka gadījumā, ja piegādātājs kavē maksājumus apakšuzņēmējiem un pasūtītājs vēl nav izmaksājis piegādātājam visu līgumcenu, tad tas uz apakšuzņēmēju iesniegtu rēķinu pamata pārskaita maksājumus tieši apakšuzņēmējiem, attiecīgo maksājuma summu ieturot no nākamā maksājuma piegādātājam. Šādā gadījumā līgumā un līgumprojektā ir jāparedz kārtība, kādā notiks maksājumu veikšana un informācijas apmaiņa.⁶⁰

6.3. Līguma grozīšana

Lai tiktu nodrošināta vienlīdzīga un taisnīga attieksme pret visiem pretendentiem, līguma darbības laikā nedrīkst tikt veikti būtiski līguma grozījumi, izņemot PIL 61. panta trešajā daļā noteiktajos gadījumos. Par būtiskiem līguma grozījumiem ir atzīstami tādi grozījumi, kas atbilst minētā panta otrās daļas regulējumam. Būtiski iepirkuma līguma grozījumi (tostarp arī izmaiņas tehniskajās prasībās, darbu apjomu un līgumcenas samazināšana vai palielināšana), piemērojot PIL 62. panta trešās daļas 1. punkta noteikumus, cita starpā ir pieļaujami gadījumā, ja iepirkuma dokumentācijā (iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās projektā) jau sākotnēji ir skaidri un nepārprotami paredzēta grozījumu iespējamība, nosacījumi, ar kādiem grozījumi ir pieļaujami, grozījumu apjoms un būtība, lai pretendents, jau sagatavojot piedāvājumu, varētu ar tiem rēķināties.⁶¹

Piemēram, līgumprojektā var būt atrunātas konkrētas darbu pozīcijas, no kurām un kādā secībā pasūtītājs finansējuma trūkuma dēļ varētu atteikties, līdz ar to līguma darbības laikā šādus grozījumus drīkstētu veikt.

Detalizētāks skaidrojums ar piemēriem par iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās grozīšanu ir pieejams IUB tīmekļvietnē sadaļā „[Skaidrojumi un ieteikumi](#)”.

6.4. Citi noteikumi

Pasūtītājam iepirkuma līgumā vai vispārīgās vienošanās dokumentā ir jāparedz pasūtītāja tiesības vienpusēji atkāpties no līguma izpildes, ja līgumu nav iespējams izpildīt tādēļ, ka līguma izpildes laikā ir piemērotas starptautiskās vai nacionālās sankcijas vai būtiskas finanšu un kapitāla

⁵⁹ PIL 63. panta ceturtnā daļa

⁶⁰ PIL 63. panta piektnā daļa

⁶¹ PIL 61. panta trešās daļas 1. punkts

tirgus intereses ietekmējošas Eiropas Savienības vai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalsts noteiktās sankcijas.

Ja pasūtītājs iepirkuma līguma vai vispārīgās vienošanās sagatavošanā plāno izmantot standartlīgumu, tam iepirkuma procedūras dokumentācijā jāiekļauj norāde uz izmantoto standartlīgumu. Attiecībā uz būvdarbu līgumiem pasūtītājs var izmantot arī FIDIC (*Starptautiskā inženierkonsultantu federācija*) sagatavotās līgumu formas „Sarkanā grāmata”, „Dzeltenā grāmata”. Finanšu ministrija ir sagatavojusi standarta būvniecības līgumu kapitālsabiedrībām, par pamatu ņemot FIDIC izstrādātos būvniecības darbu līguma noteikumus. Minēto standartlīgumu Finanšu ministrija ir aicinājusi izmantot visām valsts kapitālsabiedrībām, tas ir pieejams Finanšu ministrijas [tīmekļvietnē](#).

Saistību izpildes nodrošinājums

Pasūtītājs ir tiesīgs pieprasīt, lai pretendents iesniedz vai iemaksā saistību izpildes nodrošinājumu.⁶² Šādā gadījumā nolikumā vai līgumprojektā ir jāiekļauj saistību izpildes nodrošinājuma veidi, apmēri un termiņi. Jebkuru saistību izpildes nodrošinājumu piegādātājs ir tiesīgs iesniegt kredītiestādes garantijas vai apdrošināšanas polises veidā, tai skaitā līguma izpildes nodrošinājumu, avansa maksājuma, garantijas laika nodrošinājumu, kā arī ieturējuma naudas nodrošinājumu. Ir vēlams informāciju par paredzēto saistību izpildes nodrošinājumu norādīt arī iepirkuma nolikumā, nevis tikai līgumprojektā.

Pasūtītājs nav tiesīgs ierobežot piegādātājus saistību izpildes nodrošinājumu (tāpat kā piedāvājuma nodrošinājumu) iesniegt tikai kredītiestādes garantijas veidā, jo piegādātājam PIL ir noteiktas tiesības izvēlēties saistību izpildes nodrošinājuma iesniegšanas veidu, proti, vai nu kredītiestādes garantijas, apdrošināšanas polises vai, ja pasūtītājs šādu iespēju ir paredzējis iepirkuma procedūras dokumentos, iemaksas pasūtītāja kredītiestādes kontā veidā.⁶³

Saistību izpildes nodrošinājuma apmērus un termiņus PIL neparedz, taču pasūtītājam jebkurā gadījumā nevajadzētu noteikt tādu saistību izpildes apmēru un termiņu, kas nav samērīgs ar paredzamo iepirkuma priekšmetu, jo, slēdzot iepirkuma līgumu, ir jānodrošina samērīga līgumslēdzēju pušu tiesību un tiesisko interešu ievērošana.⁶⁴

7. Cita informācija

Pasūtītājs iepirkuma procedūras dokumentācijā var iekļaut arī citu informāciju, kuru tas uzskata par svarīgu piedāvājuma sagatavošanai, kā arī informāciju par iepirkuma komisijas tiesībām un pienākumiem, kā arī piegādātāja tiesībām un pienākumiem.

IEPIRKUMA DOKUMENTU GROZĪŠANA

Pēc grozījumu veikšanas atklāta konkursa dokumentos ir jāpublicē paziņojums par izmaiņām vai papildu informāciju. Informācija par grozījumiem ir jāievieto arī pircēja profilā, kur ir pieejami iepirkuma procedūras dokumenti, ne vēlāk kā dienu pēc tam, kad paziņojums par izmaiņām vai papildu informāciju ir iesniegts IUB publicēšanai.

⁶² PIL 50. panta pirmā daļa

⁶³ PIL 50. panta ceturtnā daļa

⁶⁴ PIL 60. panta trešā daļa

Piedāvājumu iesniegšanas termiņa pagarināšana nav uzskatāma par grozījumiem iepirkuma procedūras dokumentos. Pasūtītājs to drīkst darīt, sagatavojot paziņojumu par izmaiņām vai papildu informāciju un iesniedzot to PVS. Ja paredzamā līgumcena ir vienāda ar Robežvērtībām vai lielāka, tad minimālais piedāvājumu iesniegšanas termiņa pagarinājums ir septiņas dienas.⁶⁵

Veicot grozījumus iepirkuma dokumentos, ir jāpagarina arī piedāvājumu iesniegšanas termiņš atbilstoši informācijas vai izmaiņu svarīgumam tā, lai piegādātāji varētu iepazīties ar visu informāciju, kas nepieciešama piedāvājuma sagatavošanai (taču jāņem vērā arī minimālie termiņi⁶⁶, respektīvi, vismaz puse no sākotnējā termiņa, skaitot no nākamās dienas pēc tam, kad paziņojums par grozījumiem ir publicēts attiecīgi IUB PVS, ja paredzamā līgumcena ir mazāka par Robežvērtībām, vai IUB ir nosūtījis paziņojumu par izmaiņām publicēšanai ESOV, ja paredzamā līgumcena ir vienāda ar Robežvērtībām vai lielāka – skatīt 1. tabulu 7. lappusē).

Piemēram, atklāts konkurss, kur paredzamā līgumcena ir mazāka par Robežvērtībām, ir izsludināts (paziņojums publicēts IUB PVS) 2019. gada 1. februārī, piedāvājumu iesniegšanas termiņš ir noteikts 30 dienas, proti, piedāvājumu atvēršana ir paredzēta 4. martā.

Februāris						2019
P	O	T	C	P	S	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

Marts						2019
P	O	T	C	P	S	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Ja pasūtītājs iepirkuma dokumentācijā veic grozījumus, tad piedāvājuma pagarināšanas noteikšanai nepieciešams zināt, cik dienas ir Noteikumos norādītā puse no sākotnēji noteiktā piedāvājumu iesniegšanas termiņa. Šajā gadījumā puse ir jāaprēķina no 31 dienas, jo piedāvājuma atvēršanas diena arī tiek ieskaitīta piedāvājuma iesniegšanas termiņā. Gadījumā, ja puse jāaprēķina no nepāra dienu skaita, termiņš tiek noteikts, rezultātu noapaļojot ar uzvīju. Līdz ar to termiņš, kas pasūtītājam šajā situācijā ir jāņem vērā, ir 16 dienas.

Ja pasūtītājs veic grozījumus, un paziņojums par izmaiņām IUB PVS tiek publicēts, piemēram, 6. februārī, tas ir tiesīgs piedāvājumu iesniegšanas termiņu nepagarināt, jo 16 dienas iekļaujas esošajā piedāvājumu iesniegšanas termiņā.

Februāris						2019
P	O	T	C	P	S	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

Marts						2019
P	O	T	C	P	S	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

⁶⁵ Noteikumu 9. punkts

⁶⁶ Noteikumu 10. punkts.

Ja pasūtītājs veic grozījumus, un paziņojums par izmaiņām IUB PVS tiek publicēts, piemēram, 19. februārī, piedāvājumu iesniegšanas termiņš jāpagarina par vismaz 4 dienām un piedāvājumu atvēršana jānosaka ne ātrāk kā 8. martā.

Februāris						2019
P	O	T	C	P	S	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28			

Marts						2019
P	O	T	C	P	S	S
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Grozījumu rezultātā veiktās izmaiņas iepirkuma dokumentācijā nedrīkst būt tik būtiskas, ka tās ļautu mainīties piegādātāju lokam, respektīvi, ļautu piedāvājumus iesniegt arī citiem piegādātājiem, kam sākotnēji iepirkums nav bijis saistošs, vai arī liegtu iesniegt piedāvājumus tiem pretendentiem, kuri sākotnēji to būtu varējuši izdarīt. Tas jo īpaši varētu attiekties uz gadījumiem, kad izmaiņas līguma vai vispārīgās vienošanās raksturu padara par materiāli atšķirīgu no tā, kas sākotnēji paredzēts iepirkuma procedūras dokumentos. Tas, vai konkrētajā gadījumā paredzētie grozījumi mainītu piegādātāju loku, ir jāvērtē katrā konkrētajā gadījumā atsevišķi, ņemot vērā arī tirgus situāciju, un tas ir pasūtītāja ziņā rīkoties tā, lai, veicot grozījumus, tiek ievērots PIL mērķis, proti, netiek nepamatoti ierobežota konkurence un tiek nodrošināta vienlīdzīga un taisnīga attieksme pret piegādātājiem. Gadījumā, ja iepirkuma dokumentācijā ietvertie noteikumi ir būtiski jāmaina, atklāts konkurss ir pārtraucams un pasūtītājs var izsludināt jaunu iepirkumu, kura dokumentācijā attiecīgie noteikumi ir atbilstoši izmainīti.

Pasūtītājam ir jāpievērš uzmanība papildu informācijai, ko tas sniedz piegādātājiem: vai tā ir tikai precizējums, vai arī tomēr tā būtu uzskatāma par nolikuma grozījumiem. Pasūtītāja sniegtā papildu informācija ir uzskatāma par precizējumiem vienīgi tādā gadījumā, ja tai pēc būtības ir tikai precizējošs raksturs (piemēram, ja pasūtītājs, atbildot uz pretendenta uzdoto jautājumu, izskaidro kādu iepirkuma dokumentācijā noteikto prasību, nemainot tās saturu pēc būtības, vai izlabo tehniska rakstura kļūdu). Savukārt, ja ar sniegto papildu informāciju pēc būtības tiek grozīts iepirkuma dokumentācijas saturs, tad pasūtītājam ir jārikojas atbilstoši PIL regulējumam attiecībā uz iepirkuma dokumentu grozīšanu.

Piemēri gadījumiem, kad izmaiņas iepirkuma dokumentos nav atzīstamas par precizējumiem, bet gan grozījumiem: Nolikuma 2.4. punkts nosaka prasības piecu speciālistu projekta grupai, tajā skaitā drošības auditora kvalifikācijai (2.4.4.):

2.4.4.1.augstākā izglītība IT vai vadības zinātnēs

2.4.4.2.starptautiski atzīts sertifikāts IS audita jomā (CISA vai ekvivalents)

2.4.4.3.Certified Ethical Hacker vai ekvivalents sertifikāts vai sertifikācija, kas apliecina zināšanas atbilstoši OSSTMM (Open Source Security Testing Methodology Manual) metodikai

2.4.4.4. [...]

2.4.4.5. [...]

- Nolikuma 2.5. punkts nosaka, ka katrs speciālists var piedalīties projektā ne vairāk kā divās lomās.
- Atbildot uz piegādātāja jautājumu, vai 2.4.4. prasību nevar izpildīt, piedāvājot divus speciālistus, pasūtītājs paskaidro, ka:

Nolikuma 2.4. punkta redakcija nosaka, ka Drošības auditoram ir jāatbilst visām prasībām kopumā, tomēr, ņemot vērā uzdotā jautājuma būtību, pasūtītājs pieļauj, ka par atbilstošu būtu atzīstama divu speciālistu kombinācija, no kuriem vienam neizpildās 2.4.4.2. punkta prasība, bet otram 2.4.4.3. punkta prasība.

- Jautājums uzdots 29. jūlijā, piedāvājumu iesniegšanas termiņš – 4. augusts – netika pagarināts.⁶⁷

Šajā gadījumā atbilde uz jautājumu bija jāuzskata par grozījumiem un jāveic atbilstošas darbības (publikācija, termiņa pagarināšana), jo atbildē ietvertā informācija paplašināja pretendentu loku tādējādi, ka varētu piedalīties arī tie piegādātāji, kas iepriekš nespēja nodrošināt speciālistu ar pilnu prasīto kompetenci.

PAPILDU INFORMĀCIJAS AVOTI

Lai veiksmīgāk sagatavotu atklāta konkursa iepirkuma nolikumu, šis skaidrojums būtu jāskata kopā ar [PIL](#) un [Noteikumiem](#).

Papildus norādītajam ir ieteicami citi skaidrojumi un vadlīnijas, kas publicēti IUB tīmekļvietnes sadaļā „[Skaidrojumi un ieteikumi](#)”. Piemēram, ir ieteicams iepazīties ar skaidrojumu „*Biežāk konstatētās neatbilstības iepirkuma procedūru dokumentācijā un norisē*”, kur apkopotas neatbilstības, ko IUB ir visbiežāk konstatējis, veicot Eiropas Savienības fondu projektu iepirkuma dokumentācijas un iepirkuma procedūras norises izlases veida pirmspārbaudes. Kad nolikums ir izveidots, tad ir ieteicams pārbaudīt, vai tas satur visu nepieciešamo informāciju, ko paredz PIL un Noteikumi. Lai to veiktu, ir ieteicams izmantot IUB tīmekļvietnē publicētos dokumentus „*Metodika par iepirkumu pirmspārbaudžu veikšanu sadarbības iestādei Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas periodā*”, kas atrodami sadaļā „[Skaidrojumi un ieteikumi](#)” (ieteicams izvēlēties aktuālāko versiju, kas publicēta pēdējā). Vadoties pēc minētās metodikas, IUB veic Eiropas Savienības fondu projektu iepirkuma dokumentācijas pirmspārbaudes.

Noderīga informācija ir pieejama arī sadaļā „[Biežāk uzdotie jautājumi](#)”, kur sniegtas atbildes uz pasūtītāju jautājumiem saistībā ar PIL, kā arī citām tēmām. Ir ieteicams iepazīties arī ar pasūtītāja darbībai atbilstošo informāciju sadaļā „[Nozaru iestāžu un organizāciju ieteikumi](#)”, kur ir pieejami, piemēram, ieteikumi attiecībā uz būvniecības nozares iepirkumiem.

⁶⁷ IUB Iesniegumu izskatīšanas komisijas lēmums 4-1.2/14-260